

30 บทเรียน

เพื่อเข้าใจอิสลามเบื้องต้น

ثلاثون درساً إسلامياً للمبتدئين
(باللغة التايلاندية)

إعداد : اللجنة العلمية بمكتبة اقرأ . فطاني
เรียงเรียงโดย : ทีมวิชาการ ห้องสมุดอิกเราะฮ์

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม
อัคร-ร็อบวะฮฺ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย

:

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
Islamic Propagation Office in Rabwah
P.O.Box 29465 RIYADH 11457 – TEL 4454900 – 4916065
FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com
<http://www.islamhouse.com>

พิมพ์ครั้งแรก : ฮ.ศ. 1427 - ค.ศ. 2006

สงวนลิขสิทธิ์โดย เว็บไซต์อิสลามเฮาส์

อนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหนังสือ โดยไม่บิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเดิม

หากมีข้อสงสัย คำแนะนำหรือแก้ไขผิดพลาดใดๆ กรุณาติดต่อเราทางเว็บไซต์ :

www.islamhouse.com

(4766)

ฮ.ศ.1427 - ค.ศ. 2006

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม

อรั-รือบวะฮฺ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย

โทร. +966-1-445 4900, 491 6065

www.islamhouse.com

1427 :

www.islamhouse.com

(4766)

1427

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف : 445 4900 - 491 6065

عنوان الموقع : www.islamhouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์
ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปราณียิ่งเสมอ

30 บทเรียน เพื่อเข้าใจอิสลามเบื้องต้น

เรียบเรียง

ทีมวิชาการ ห้องสมุดอิกราะฮ์

บรรณาธิการ

ซูฟอัม อุษมาน

พิสูจน์อักษร

วันฮูเซ็น อะหมัด

เทคนิค-รูปเล่ม

ยุสรีย์ กอดรีย์

อุมู ฟัยรูซ

หนังสือในโครงการความร่วมมือเพื่อจัดพิมพ์หนังสือ

ดำเนินการโดย

ห้องสมุดอิกราะฮ์

www.iqraOnline.org

โดยความร่วมมือและสนับสนุนของ

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่อะฮ์ดีฮ์อิสลาม

ฮัจญ์-รีอวะฮ์ฮ์ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย

www.islamhouse.com

สารบัญ

บทที่	หน้า
1) จุดหมายของการมีชีวิต	11
2) ข้อเท็จจริงของชีวิตโลก	15
3) ทำไมมนุษย์จึงทำผิด?	21
4) หัวใจคือที่หนึ่ง	25
5) อันตรายจากการทำบาป	29
6) สิ่งเสพติดเป็นของต้องห้าม	33
7) บาปคือความทุกข์	37
8) ความสำคัญของการเตาบัต	41
9) อย่าทำร้ายตัวเอง	45
10) ซินาเป็นบาปใหญ่	49
11) เพื่อนดีเป็นศรีแก่ตัว	52
12) คุณค่าของชีวิต	55
13) พระคุณพ่อแม่	59
14) อย่าโกรธ	63
15) มุสลิมต้องหาความรู้	67

16) อัลกุรอานทางนำชีวิต	71
17) เวลาที่หลุดลอยไป	75
18) มารยาทมุสลิม	79
19) ผู้ซื่อสัตย์	83
20) ความสำคัญของการละหมาด	87
21) ละหมาดเมื่อถึงเวลา	91
22) เอาชนะอารมณ์	96
23) दुอาคืออาวุธของผู้ศรัทธา	100
24) การรำลึกถึงอัลลอฮ์	104
25) กิจวัตรตามแบบซุนนะฮ์	108
26) อีสติฆฟารวันละร้อยครั้ง	112
27) อิสลามสนับสนุนการทำงาน	116
28) เส้นทางที่อัลลอฮ์รัก	119
29) อย่าตายเว้นแต่เป็นมุสลิม	123
30) โลกในยุคแห่งความวุ่นวาย	128

คำนำ

หนังสือ “30 บทเรียนเพื่อเข้าใจอิสลามเบื้องต้น” เดิมเป็นหลักสูตรศาสนบำบัดที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการอบรมผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัด ณ ศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติดจังหวัดปัตตานี โดยทางห้องสมุดอีกเราะฮ์ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดทำหลักสูตรนี้ขึ้น

เนื้อหาในหนังสือเป็นบทเรียนพื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจอิสลามในเบื้องต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงของชีวิตและพฤติกรรมของมนุษย์ในทัศนะอิสลาม โดยได้อาศัยวิธีการอธิบายอย่างง่ายๆ เหมาะสำหรับผู้เรียน หรือผู้อ่านที่มีพื้นฐานทางความรู้ศาสนาไม่พร้อมมากนัก

เนื่องจากหนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์เฉพาะตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงอาจจะให้ประโยชน์ครอบคลุมผู้อ่านทุกกลุ่มได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ทางเราหวังว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้จากหนังสือเล่มนี้บ้างไม่มากก็น้อย

ขอขอบคุณสำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม อัคร-รีอบวะฮ์ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย ที่รับจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ความรู้และให้ประโยชน์แก่สังคมในวงกว้างมากขึ้น

สิ่งใดที่ปรากฏเป็นความผิดพลาด ทางผู้จัดทำพร้อมที่จะรับฟังคำแนะนำจากผู้อ่านทุกท่านด้วยความยินดี และขออภัยล่วงหน้า
ประธานการชี้้นำ

ผู้จัดทำ

จุดหมายของการมีชีวิต

ถ้าหากเราถามว่ามนุษย์เกิดมาทำไม? เพื่อตอบคำถามนี้ อัลลอฮ์ได้บอกเราในอัลกุรอานว่า

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾

(56 :)

“และข้า (อัลลอฮ์) มิได้ให้บังเกิดมวลญินและมนุษย์มาเพื่อการใด เว้นแต่เพื่อให้พวกเขาอิบาดะฮ์ (ทำหน้าที่เป็นบ่าว) ต่อข้า” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัช-ซารียาต: 56)

โองการอัลกุรอานบทนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ของการมีชีวิตของมนุษย์คือ เพื่อทำความเคารพภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้า

มนุษย์ทุกคนต่างก็ต้องการคำตอบต่อข้อซักถามนี้ แต่เราพบว่า คำตอบที่อัลกุรอานได้บอกเราเป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลที่สุด เพราะถ้าหากไม่เชื่อในพระเจ้าแล้ว มนุษย์ก็ไม่มีค่าอะไรในการใช้ชีวิตบนโลกนี้ พวกเขาจะเป็นเหมือนสัตว์อื่นๆ ที่รู้จักเพียงการกินการดื่ม ขับถ่าย และสืบพันธุ์

มนุษย์ทุกคนล้วนเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติ พวกเขาจึงมีสิ่งกราบไหว้ต่างๆ นานาแตกต่างกันไป แต่การเชื่อในพระผู้เป็นเจ้าหรือที่มุสลิมเรียกว่า “อัลลอฮ์” คือการเชื่อต่อศูนย์รวมพลังอำนาจทั้งหมดในจักรวาล

อัลลอฮ์ได้บอกว่า พระองค์กำหนดให้มนุษย์ต้องใช้ชีวิตบนโลกนี้เพื่อทดสอบพวกเขา และในที่สุดพวกเขาก็จะกลับไปหาพระองค์ในโลกหน้าเพื่อรับผลตอบแทนจากกระทำและการปฏิบัติตนของพวกเขาบนโลกนี้ ดังนั้นความจริงแล้วโลกนี้จึงเป็นเพียงสถานที่ชั่วคราวเท่านั้น แต่โลกหน้าต่างหากที่เป็นจุดหมายการเดินทางของมนุษย์ พระองค์ได้ตรัสว่า

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ

الْآخِرَةَ لَهِیَ الْحَيَوَانُ (64 :

“และชีวิตโลกนี้ได้เป็นสิ่งใด นอกเสียจากเพียงการรื่นเริงและการละเล่นเท่านั้น และแท้จริงแล้ว โลกหน้าต่างหากคือชีวิตอันสถาพร” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อันกะบุต: 64)

มนุษย์จึงต้องใช้ชีวิตบนโลกนี้ตามครรลองของพระผู้เป็นเจ้า เพราะคำสอนของพระองค์เป็นเส้นทางที่เที่ยงตรง อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ

فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ (153 :

“และนี่คือเส้นทางของข้าที่เที่ยงตรง ดังนั้นสุเจ้าจงตามมันเถิด และอย่าได้ตามเส้นทางอื่น เพราะมันจะทำให้สุเจ้าแตกออกไปจากเส้นทาง (อันเที่ยงตรง) นั้น” (อัล-กุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อันอาม: 153)

การปฏิบัติตามคำสอนของพระผู้เป็นเจ้าจะทำให้มนุษย์ได้รับความสุขความสำเร็จทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เช่นที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้มีว่า

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

“ผู้ใดที่ปฏิบัติความดีทั้งผู้ชายหรือผู้หญิงโดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธาแล้วไซ้ร้ แน่แท้เราจะให้เขามีชีวิตที่ดี และเราจะตอบแทนพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีที่สุดตามการปฏิบัติความดีของพวกเขา” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัน-นะหฺล: 97)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. มนุษย์ไม่มีคุณค่าใดๆ ในชีวิตถ้าหากไม่รู้จักตัวเองและไม่รู้จักพระเจ้า
2. มนุษย์ทุกคนเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติ
3. พระผู้เป็นเจ้า หรือที่มุสลิมเรียกว่า อัลลอฮ์ คือศูนย์รวมอำนาจทั้งหลายทั้งปวงในเอกภพ
4. อิสลามมีเหตุผลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของมนุษย์บนโลก

5. เป้าหมายที่อัลลอฮ์สร้างมนุษย์ขึ้นมาก็คือ เพื่อให้พวกเขาแสดงความเคารพภักดีต่อพระองค์
6. อัลลอฮ์ได้กำหนดอีกโลกหนึ่งข้างหน้า เพื่อให้มนุษย์ได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างถาวร โลกนี้เป็นเพียงแค่ทางผ่านสู่โลกหน้าเท่านั้น
7. การดำเนินชีวิตของมนุษย์ตามกรอบวิถีของพระผู้เป็นเจ้าคือสาเหตุแห่งการเกิดสันติสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าอะไรที่ทำให้ตัวเองรู้สึกว่ามีคุณค่าในการมีชีวิตเป็นมนุษย์?
2. ท่านคิดว่าถ้ามนุษย์ไม่เชื่อในพระเจ้าแล้ว พวกเขาจะใช้ชีวิตอย่างไร?
3. ท่านคิดว่าตัวเองมีความต้องการที่จะใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณค่าหรือไม่? และต้องทำอะไร?

บทที่ ๒

ข้อเท็จจริงของชีวิตโลก

อัลลอฮ์ได้สร้างโลกนี้ประกอบด้วยมนุษย์ สัตว์และสรรพสิ่งต่างๆ เป็นคู่ๆ มีโลกนี้และโลกหน้า มีเพศชายและเพศหญิง มีวัยรุ่นและวัยชรา มีความดีและความชั่ว มีความเป็นและความตาย มีความสุขและความทุกข์ มีสวรรค์และนรก ข้อเท็จจริงนี้อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

(49 :)

“และจากทุกๆ สิ่งนั้นเราได้สร้างมันขึ้นเป็นคู่ๆ เพื่อพวกเจ้าจะได้ใคร่ครวญ” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัซ-ซารียาต:49)

จุดจบของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตคือความตาย โลกนี้ก็เช่นเดียวกัน จะมีจุดจบและจุดสิ้นสุด อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

كُلُّ نَفْسٍ ذَا بَيْقَةٍ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ (: 185)

“แต่ละชีวิตนั้นจะได้ลิ้มรสแห่งความตาย และ
แท้จริงพวกเจ้าจะได้รับผลตอบแทนของพวกเจ้าในวัน
ปรโลก” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อาล อิมรอน: 185)

โลกที่เราอาศัยอยู่นี้มีสภาพชั่วคราว ไม่นิรันดร์ ในขณะที่โลก
หน้านั้นเป็นโลกที่ถาวร เกี่ยวกับเรื่องนี้อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ
الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ﴿٦٤﴾ (: 64)

“และโลกนี้มีใช้อื่นใดเว้นแต่เป็นการละเล่นและเป็นการ
สนุกสนานรื่นเริง และแท้จริงโลกหน้านั้นคือชีวิตที่
แท้จริงหากพวกเขารู้” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัล-อันกะบุต:
64)

วันสิ้นสุดของโลกเป็นเหตุการณ์ที่น่าสะพรึงกลัว อัลลอฮ์ได้ตรัส
อธิบายสภาพดังกล่าวในคำรัสของพระองค์ซึ่งมีว่า

يَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ
عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا

أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ
سُكْرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكْرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ

(2-1:) ﴿٢١﴾

“มนุษย์เอ๋ย พวกเจ้าจงยำเกรงต่อพระเจ้าเถิด เพราะแท้จริง ความมอลหม่านของวันสิ้นโลกนั้นหนักหน่วงยิ่ง วันที่พวกเจ้าจะได้เห็นมัน (นำพรีนพริงจนแม่กระทั่ง) แม่ที่กำลังให้นมลูกจะทิ้งลูกของนาง หญิงตั้งครรภ์ทุกคนจะคลอดลูกในท้อง (โดยไม่รู้ตัว) และเจ้าจะเห็นผู้คนทั้งหลายอยู่ในสภาพมีนเมาต่างๆที่พวกเขาไม่ได้เมา แต่ทว่าเป็นเพราะการลงโทษนั้นรุนแรงยิ่งนัก” (อัล-กุรอาน สูเราะฮ์ อัล-หัจญ์: 1-2)

ในเมื่อโลกนี้เป็นเพียงโลกชั่วคราวไม่จริงยั่งยืน มนุษย์จึงต้องใช้ชีวิตอยู่บนโลกอย่างพอเพียง ไม่โลภ ไม่เอาจัดเอาเปรียบ ไม่หลอกลวง ไม่ตามอารมณ์ใฝ่ต่ำจนเลยขอบเขต ไม่ทำร้ายตนเองและผู้อื่น ท่านรอซูลคือลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลม ได้สอนพวกเราถึงวิธีการใช้ชีวิตบนโลกนี้ว่า ควรจะอยู่เยี่ยงคนแปลกหน้าหรือผู้เดินทางที่หยุดพักกลางทางเพื่อรอจะเดินทางต่อบนเส้นทางอีกยาวไกลข้างหน้า ท่านได้กล่าวไว้มีความว่า “ท่านจงอาศัยอยู่บนโลกนี้ เสมือนกับที่ท่านเป็นคนแปลกหน้าหรือเป็นผู้ผ่านทาง” (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์และมุสลิม)

โลกนี้เป็นสถานที่สำหรับประกอบคุณงามความดีต่ออัลลอฮ์ ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น รางวัลที่จะได้รับนั้นคือในโลกหน้า ดังนั้นโลกนี้จึง

เต็มไปด้วยการทดสอบ เพื่อทดสอบว่าใครศรัทธาต่ออัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างโลกนี้และใครเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา ใครปฏิบัติความดีต่อตนเองและผู้อื่น ใครทำร้ายตนเองและทำร้ายผู้อื่น ใครที่สามารถยับยั้งชั่งใจ และใครที่สามารถควบคุมตนเองได้ อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا
يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ^ط فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ ﴿٣﴾

(3-2 :)

“มนุษย์คิดหรือว่า พวกเขาจะถูกปล่อยให้กล่าวว่า ‘เรา
ได้ศรัทธาแล้ว’ โดยที่ไม่มีการทดสอบใดๆ แท้จริงแล้ว
เราได้ทดสอบบรรดาผู้คนก่อนหน้าพวกเขา เจ้า ดังนั้นแล้ว
แท้จริงอัลลอฮ์จะทรงจำแนกให้รู้ว่าผู้ใดเป็นผู้สัตย์จริง
และผู้ใดที่โกหกมดเท็จ” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-
อันกะบฏ: 2-3)

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيْكُمْ اَحْسَنُ
عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾

(2:)

“พระองค์ผู้ทรงกำหนดชีวิตและความตาย เพื่อจะ
ทดสอบพวกเจ้าว่า ผู้ใดที่ปฏิบัติตนได้ดีที่สุด และ
พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจและให้อภัยเสมอ” (อัล-
กุรอาน สูเราะฮ์ อัล-มุลก: 2)

ดังนั้น เมื่อชีวิตอยู่บนโลกนี้มนุษย์จึงมีหน้าที่ ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และสิ่งที่พระองค์สั่งให้ศรัทธา ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่ออัลลอฮ์ให้ดีที่สุดเพื่อ ขอบคุณพระองค์และหวังในความโปรดปรานของพระองค์ในโลกหน้า ด้วยการปฏิบัติกิจต่างๆ เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบริจาค ซะกาต เป็นต้น ต้องปฏิบัติต่อตนเองให้ดีที่สุดด้วยการบริโภคสิ่งที่ อัลลอฮ์ อนุมัติ หลีกเลี่ยงสิ่งที่พระองค์ห้าม ต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นให้ดีที่สุด ทั้งต่อภรรยา ลูกๆ เพื่อนบ้าน เช่นการให้เกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ทำร้ายผู้อื่นด้วยการกระทำหรือคำพูด การมีมารยาท และต้องปฏิบัติ ต่อสรรพสิ่งต่างๆ ในโลกให้ดีที่สุด เช่นการไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรต่างๆ เท่าที่จำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือย เช่นที่ทานรอซูล คืออัลลอฮ์ ฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เคยห้ามไม่ให้บัสสาวะในบึงที่น้ำนิ่งไม่ไหล และห้าม มิให้ถ่ายอุจจาระใต้ต้นไม้ซึ่งเป็นที่หยุดพักของผู้คน ฯลฯ

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. โลกนี้เป็นสถานที่ชั่วคราว ไม่ถาวร ในขณะที่โลกหน้านั้นเป็น ชีวิตนิรันดร์
2. มนุษย์ต้องพบกับความตาย จึงต้องเตรียมตัวและเตรียมพร้อม ด้วยการปฏิบัติความดีต่างๆ และละเว้นจากความชั่วทั้งหลาย
3. ชีวิตบนโลกเป็นการทดสอบว่าใครปฏิบัติหน้าที่ได้ดีที่สุด มนุษย์ จึงต้องเข้มแข็งในการเผชิญกับบททดสอบในชีวิต
4. มุสลิมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตนต่ออัลลอฮ์ ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น ให้ถูกต้องตามที่อิสลามได้สอนไว้

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าโลกนี้และโลกหน้ามีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์หรือไม่อย่างไร?
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าชีวิตนี้คือการทดสอบ?
3. ท่านคิดว่ามนุษย์มีชีวิตเพื่ออะไร ถ้าหากไม่มีโลกหน้า?
4. ท่านคิดว่าต้องทำอะไร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในฐานะมนุษย์ผู้หนึ่งที่ชีวิตอยู่บนโลกนี้?

ทำไมมนุษย์จึงทำผิด?

อัลลอฮ์ได้บอกให้เราทราบว่ามนุษย์ทุกคนที่เกิดมานั้นล้วนมีสภาพแรกเกิดที่บริสุทธิ์ ปราศจากมลทินและความผิดบาปทุกประการ แต่ความบริสุทธิ์ดังกล่าวนั้นถูกลบเลือนด้วยสาเหตุและอิทธิพลในชีวิตประจำวัน ประการ เช่นที่ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้อธิบายในหะดีษบทหนึ่งว่า “อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า แท้จริงฉันได้ให้บังเกิดบ่าวทั้งหลายของฉันในสภาพที่บริสุทธิ์ทุกคน และแล้วชัยฏอนคือผู้ที่ชักจูงให้พวกเขาหันเห ด้วยการล่อลวงในทางเบี่ยงเบนไปจากศาสนาของพวกเขา” (รายงานโดยมุสลิม)

ในหะดีษอีกบทหนึ่ง ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้อธิบายว่า “ทารกที่เกิดมาทุกคนล้วนถูกกำเนิดมาด้วยมลทินดานอันบริสุทธิ์ หลังจากนั้นพ่อแม่ของเขาเป็นผู้ (เล็งดู) ให้เขาเป็นยิว เป็นคริสต์ หรือเป็นพวกบูซาไฟ” (รายงานโดยมุสลิม)

จากข้อเท็จจริงในหะดีษข้างต้นแสดงให้เห็นให้เราเข้าใจถึงบทบาทของชัยฏอนในการล่อลวงมนุษย์ให้กระทำผิด โดยที่ชัยฏอนนั้นไม่เคยหวังดีต่อมนุษย์และตั้งตนเป็นศัตรูกับมนุษย์ตั้งแต่สมัยเริ่มแรกที่อัลลอฮ์ได้สร้างมนุษย์ผู้แรกนั้นคือ นบีอาดัม อะลัยฮิสสลาม ชัยฏอนเคยประกาศว่าจะล่อลวงลูกหลานของอาดัมทั้งหมดให้ออกห่างจากเส้นทางอันเที่ยงตรง เช่นที่อัลลอฮ์ได้ตรัสถึงคำพูดของมันไว้ในอัลกุรอานว่า

قَالَ فِيمَا أَعْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾
 ثُمَّ لَا تِيَهُهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ
 وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

(17-16 :)

“(ชัยฎอนได้พูดว่า) ด้วยเหตุที่พระองค์ได้ปล่อยให้ฉัน
 เบี่ยงเบน ดังนั้นฉันขอสาบานว่าจะล่อลวงพวกเขา
 (มนุษย์ทั้งหลาย) จากเส้นทางอันเที่ยงตรงของพระองค์
 แล้วฉันก็จะเข้าหาพวกเขาทั้งจากข้างหน้า ข้างหลัง ข้าง
 ขวา และข้างซ้าย และพระองค์จะได้เห็นว่าพวกเขา
 ส่วนมากไม่ระลึกคุณ” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อะอฺรอฟ

: 16-17)

มนุษย์จึงต้องรู้ว่าตนมีศัตรูที่ร้ายกาจอย่างชัยฎอนคอยยุแหย่
 ให้กระทำผิดอยู่ตลอดเวลา ด้วยการกระซิบกระซาบล่อลวงด้วยภาพ
 ต่างๆ นานาให้มนุษย์เอาแต่ใจ และทำตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของตน มนุษย์
 จึงต้องระวังตัวเองให้มากและต้องขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ให้รอด
 พ้นจากการล่อลวงของชัยฎอน

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

(36 :)

“และหากมั่นใจว่าชัยภูมนี้ได้มาก่อนแล้วด้วยการ
ก่อนใคร แล้วไซ้ เจ้าจงขอต่ออัลลอฮ์ให้ปลดปล่อย
จากมัน แท้จริงอัลลอฮ์ทรงได้ยินและรอบรู้อย่างยิ่ง” (อัล-
กุรอาน สูเราะฮ์ ฟุศศิลัต: 36)

นอกจากนี้ สภาพการเลี้ยงดูที่เด็กคนหนึ่งได้รับจากบิดามารดา ก็
เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เติบโตขึ้นมาเป็นคนที่ดีหรือไม่ดีได้ เช่นที่เรา
ได้ทราบจากหะดีษข้างต้น ผู้ที่เป็นพ่อแม่จึงควรต้องตระหนักในการเลี้ยง
ดูลูกให้อยู่ในครรลองของอิสลาม ไม่ใช่ปล่อยปะละเลยโดยไม่สนใจเรื่อง
ศาสนา หรือเลี้ยงดูลูกตามแบบอย่างที่ไม่ถูกต้อง เช่น การนำเอา
วัฒนธรรมตะวันตกมาสอนลูกเป็นต้น

จะเห็นได้ว่าอิสลามเน้นหนักให้พ่อแม่ต้องอบรมสั่งสอนลูกให้
เข้าใจศาสนา ทำตัวอย่างและสอนให้ลูกปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ตั้งแต่ลูก
ยังมีอายุน้อย เช่นที่ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้สอนว่า
“จงสั่งให้ลูกของท่านละหมาดเมื่อพวกเขาเริ่มอายุเจ็ดขวบ และจงบอพวกเขา
เขา (ถ้าพวกเขาไม่ยอมละหมาด) เมื่อพวกเขาเริ่มอายุสิบขวบ” (รายงาน
โดย อับู ดาวูด) เป็นต้น

ในขณะที่ถ้าหากพ่อแม่ไม่เอาใจใส่ในเรื่องศาสนาของลูกๆ เมื่อ
เติบโตใหญ่ขึ้นมา อิทธิพลการเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้องจะทำให้เขาเป็นคน
ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ประพฤติผิด และออกห่างจากคำสอนของ
ศาสนา

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. มนุษย์ทุกคนเกิดมาในสภาพที่ไม่มี ความผิด แต่มีสาเหตุและปัจจัยอื่นที่ทำให้มนุษย์ทำผิด
2. ชัยภูวนคือศัตรูอันดับหนึ่งของมนุษย์ที่คอยล่อลวงให้มนุษย์ทำผิดด้วยการยุแหย่ให้มนุษย์ทำตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของตัวเอง
3. มนุษย์ต้องพยายามหักห้ามใจไม่ให้ทำตามคำล่อลวงของชัยภูวน และหาวิธีป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากชัยภูวนด้วยการหมั่นทำความดีและขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์
4. พ่อแม่และครอบครัวมีอิทธิพลที่สำคัญในการเลี้ยงดูลูกให้เติบโตใหญ่เป็นคนดีหรือเป็นคนที่ไม่ดี
5. ผู้ที่เป็นพ่อแม่ต้องอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูกๆ ให้มีศาสนาเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้ลูกเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่เป็นงมงายและออกห่างจากศาสนา

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าชัยภูวนมีวิธีการอย่างไรบ้าง ในการล่อลวงมนุษย์ให้ทำความผิด?
2. ท่านคิดว่าท่านมีวิธีการอย่างไรเพื่อป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากการล่อลวงของชัยภูวน?
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร ว่าพ่อแม่มีอิทธิพลที่สำคัญอย่างยิ่งในการเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีหรือคนไม่ดี?

บทที่ 4

หัวใจคือที่หนึ่ง

มนุษย์นั้นองค์ประกอบใหญ่ๆ สามประการ คือ ร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา องค์ประกอบทั้งสามประการนี้ล้วนมีความสำคัญต่อมนุษย์ด้วยกันทั้งสิ้น จำเป็นที่จะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ไม่ให้ส่วนใดส่วนหนึ่งเสียหาย เพราะทั้งสามองค์ประกอบนี้ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อให้มนุษย์สามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

แต่ทั้งนี้องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในตัวมนุษย์ก็คือจิตใจนั่นเอง ดังเช่นที่ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลยฮิ วะสลัลม ได้อธิบายไว้มีใจความว่า “พึงรู้เถิดว่า ในร่างกายนั้นมีก้อนเนื้ออยู่ก้อนหนึ่ง ซึ่งถ้ามันดีแล้ว อวัยวะส่วนอื่นในร่างกายก็จะดีตามไปด้วยทั้งหมด แต่หากมันเลวแล้ว อวัยวะอื่นทั้งหมดในร่างกายก็จะเลวตามไปด้วย พึงรู้เถิดว่ามันคือหัวใจ” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

จากหะดีษข้างต้นแสดงให้เห็นว่า หัวใจหรือจิตใจ คือส่วนสำคัญที่มีหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมและการกระทำทั้งหมดของมนุษย์ เสมือนกับว่ามันเป็นเครื่องยนต์หลักที่คอยขับเคลื่อนให้มนุษย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งแน่นอนว่า ถ้าหากมนุษย์มีหัวใจที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีงาม เขาก็จะประพฤติ

แต่สิ่งที่ดี ในทางกลับกันถ้าหากหัวใจของเขามีแต่สิ่งที่ไม่ดี การกระทำที่แสดงออกมาก็จะมีแต่สิ่งที่เลวร้ายเท่านั้น

การทำให้หัวใจมีแต่สิ่งดีนั้นทำได้ด้วยการเสริมความศรัทธาหรืออิมานเข้าไป เพราะหัวใจคือสถานที่สถิตอยู่ของอิมาน อิมานจะเป็นตัวคอยควบคุมหัวใจอีกทีหนึ่งเพื่อคอยสั่งให้มนุษย์ประพฤติแต่สิ่งที่ดี และคอยเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้มนุษย์ทำชั่ว โดยที่คนที่ประพฤติความผิดบาปนั้นก็คือคนที่ไม่มีอิมานอยู่ในหัวใจ หรือมีอิมานอยู่น้อยจนไม่สามารถต้านทานความรู้สึกของอารมณ์ใฝ่ต่ำในขณะที่เขาทำบาปอยู่นั้น ดังเช่นที่ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า *“ไม่มีผู้ผิดประเวณีที่กระทำการนั้นในขณะที่มีอิมานอยู่ ผู้ใดจะไม่ขโมยสิ่งๆที่เขาที่มีอิมานอยู่ และใครก็ตามจะไม่ดื่มสุราในขณะที่เขาเป็นผู้ที่มีอิมานอยู่ หลังจากนั้นการอภัยโทษจะถูกนำมาเสนอแก่เขา”* (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์ และมุสลิม)

มุสลิมทุกคนจึงต้องรักษาอิมานให้อยู่ในใจเสมอ ด้วยการหมั่นทำความดี เช่นศาสนกิจต่างๆ การอ่านอัลกุรอาน การกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮุ ฯลฯ และต้องห่างไกลจากอบายมุขต่างๆ ความผิดบาป ความชั่ว และสิ่งไม่ดีทั้งหมด เพราะความผิดบาปเหล่านั้นจะมีผลกระทบต่อความเข้มแข็งของอิมานในหัวใจ ส่งผลให้หัวใจอ่อนแอและไม่สามารถควบคุมร่างกายให้ปลอดภัยจากการยั่ววนของชัยฏอนและอารมณ์ใฝ่ต่ำได้

ทุกครั้งที่มีมนุษย์ทำบาปก็จะเกิดจุดดำในหัวใจขึ้น จุดดำนั้นจะค่อยๆ ขยายมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้าหากเขาไม่เลิกทำบาป และไม่ขออภัยโทษจากอัลลอฮุ ในที่สุดก็จะปิดหัวใจจนมืดบอดไม่เหลือความดีงามใดๆ ไว้อีกเลย

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้มีความว่า *“แท้จริงเมื่อพบว่าผู้หนึ่งทำความผิดใดๆ ประการหนึ่ง ก็จะมีจุดดำขึ้นจุดหนึ่ง*

ในใจของเขา เมื่อเขาหยุดทำความผิดและขออภัยโทษ จุดดำในหัวใจของเขาก็จะถูกลบ และหากเขาทำผิดอีกครั้ง จุดดำก็จะเกิดเพิ่มขึ้นอีกจนกระทั่งมันเต็มบนหัวใจเขา” (รายงานโดย อัด-ติรมิซีย์)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. หัวใจหรือจิตใจของมนุษย์คือองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมทั้งหมดของเขา
2. หัวใจที่ติงามจะสั่งให้มนุษย์ประพฤติสิ่งที่ติงาม หัวใจที่เลวทรามจะสั่งให้มนุษย์ทำแต่สิ่งที่ชั่วร้าย
3. สิ่งที่คอยควบคุมหัวใจให้เข้มแข็งและปกป้องหัวใจจากสิ่งที่ชั่วร้าย คืออีมานหรือความศรัทธาในตัวเอง
4. มนุษย์ต้องรักษาอีมานในใจให้เข้มแข็งอยู่เสมอเพื่อต่อต้านความเลวร้ายต่างๆ ที่คอยคุกคามจิตใจ
5. ผู้ที่กระทำผิดคือผู้ที่ไม่มีอีมานอยู่ในใจขณะที่ทำผิด หรือมีอีมานอยู่น้อยจนไม่สามารถต้านทานความรู้สึกด้านชั่วนั้นได้
6. เมื่อทำผิดจะเกิดจุดดำขึ้นในใจของมนุษย์ และเขาจำเป็นต้องรีบลบล้างความผิดนั้นด้วยการทำดีและกล่าวอภัยโทษ เพื่อไม่ให้จุดดำในใจลุกลามมากขึ้น

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าหัวใจมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างไรบ้าง?
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหัวใจคือที่ควบคุมพฤติกรรมทั้งด้านดีและชั่วของมนุษย์? กรุณาอธิบายตามที่ท่านเข้าใจ

3. ท่านคิดว่ามีวิธีการอย่างไรเพื่อรักษาจิตใจให้มีสมาธิที่เข้มแข็งอยู่ตลอดเวลา?
4. ท่านคิดว่าการทำสมาธิมีความผิดปกติและมีผลกระทบต่อจิตใจอย่างไรบ้าง? กรุณายกตัวอย่าง

บทที่ 5

ชั้นตราจกการทําบาป

มนุษย์ทุกคนล้วนเกิดมาในสภาพบริสุทธิ์จากบาป ความผิดและบาปเกิดจากการที่มนุษย์ทำตามคำยั่วชวนของชัยภูอนและอารมณ์ใฝ่ต่ำ โดยทั่วไปแล้วบาปสามารถแบ่งออกเป็นสามประเภทคือ บาปใหญ่ บาปเล็ก บาปที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

บาปใหญ่คือ บาปที่อัลลอฮ์กำหนดโทษหนักทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เช่น ชิริกหรือการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ซึ่งเป็นบาปที่ใหญ่ที่สุดและทำให้มุสลิมตกศาสนา

ตัวอย่างบาปใหญ่อื่นๆ เช่นการฆ่าผู้อื่นโดยมิชอบ การผิดประเวณี การดื่มเหล้า ฯลฯ

บาปเล็กคือ บาปที่สามารถลบล้างได้ด้วยการทำความดีทดแทน เช่นบาปจากการฟังหรือดูสิ่งต้องห้าม และการเปลอกระทำผิดที่ไม่ถึงขั้นเป็นบาปใหญ่ เป็นต้น

บาปที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เช่น การนินทา การยกยอกทรัพย์ การกล่าวหาว่าร้าย การด่าทอ การทำร้ายผู้อื่นให้บาดเจ็บ เป็นต้น

การทำบาปไม่ว่าจะเป็นบาปประเภทใดมีผลทำให้ผู้ทำบาปนั้นมีมลทินและต้องได้รับการชำระในโลกหน้า การทำบาปมักจะทำผลเสีย

ให้กับมนุษย์ เช่น การผิดประเวณีก็อาจจะทำให้เป็นโรคร้าย การดื่มเหล้า เป็นผลเสียต่อสุขภาพ การินหาว่าร้ายทำให้เกิดปัญหาทะเลาะเบาะแว้ง กับผู้อื่น เป็นต้น

นอกจากนี้การทำบาปยังเป็นเหตุให้ผู้กระทำบาปนั้นไม่เป็นสุข เพราะหัวใจถูกครอบงำด้วยความเลวทราม กิเลสตัณหา และความมืด บอดจากความเมตตาของอัลลอฮ์

มนุษย์ทุกคนเกิดมาหลีกเลี่ยงจากการทำบาปไม่พ้นยกเว้น บรรดาศาสนทูตเท่านั้น ท่านรอซูล คือลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ กล่าวไว้มีใจความว่า “มนุษย์ผู้เป็นลูกหลานอาดัมล้วนมีความผิด และผู้ ที่ดีที่สุดในหมู่พวกเขาคือผู้ที่ขอภัยโทษเพื่อชำระความผิดของเขา” (รายงานโดย อิบน์ มาญะฮ์)

เมื่อหลีกเลี่ยงจากการทำบาปไม่พ้น มนุษย์จึงต้องให้ ความสำคัญกับการลบล้างบาป ด้วยการขอภัยโทษจากอัลลอฮ์ การ หมั่นทำความดีเพื่อลบล้างบาป เพราะอัลกุรอานได้บอกไว้ว่า

(114:) إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

“แท้จริงความดีทั้งหลายนั้นสามารถลบล้างความชั่วร้าย ได้” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ ฮุด: 114)

และถ้าหากบาปที่ทำนั้นเกี่ยวข้องกับผู้อื่นก็ต้องคืนสิทธิอันชอบ ธรรมของคนผู้นั้นให้เขา นอกจากนี้ต้องมีความคิดแน่วแน่ที่จะเลิกทำ บาป และหากพลังเพลอทำบาปอีกก็ต้องเริ่มต้นในการขอภัยโทษอีก

แท้จริงแล้วอัลลอฮฺทรงโปรดผู้ที่ขอภัยจากพระองค์ เช่นที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

(222:)

“แท้จริงอัลลอฮฺทรงรักผู้ที่มาด้วยการขอภัยและผู้ที่จะสะอาด” (สุเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ: 222)

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เองก็ได้ทำตัวอย่างด้วยการกล่าวอภัยโทษวันละ 100 ครั้ง ดังที่ท่านได้กล่าวไว้มีความว่า “แท้จริงฉันกล่าวขอภัยโทษต่ออัลลอฮฺวันละหนึ่งร้อยครั้ง” (รายงานโดย มุสลิม)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. บาปมีหลายระดับ ทั้งที่เป็นบาปใหญ่ บาปเล็ก และบาปที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น
2. การทำบาปเป็นผลเสียต่อตัวมนุษย์เองโดยเฉพาะในโลกหน้า เพราะบาปเป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ต้องได้รับโทษในขุมนรก
3. มนุษย์ทุกคนต้องเอาใส่ใจในการดูแลตัวเองไม่ให้ทำบาป และลบล้างบาปที่ตนทำ
4. การลบล้างบาป มีวิธีคือ การขอภัยโทษจากอัลลอฮฺ การทำความดีลบล้างความผิด การเลิกจากความผิดที่ทำอยู่ การมีความแน่วแน่ว่าจะไม่หวนกลับไปทำบาปอีก และการคืนลืมหิอันชอบธรรมแก่ผู้เป็นเจ้าของ

5. แท้จริงอัลลอฮฺทรงรักผู้ที่ขอภัยโทษจากพระองค์ และความเมตตาของพระองค์นั้นกว้างขวางไพศาลมากกว่าบาปทั้งหมดที่มนุษย์ได้กระทำ
6. มนุษย์ต้องรู้จักใช้โอกาสที่อัลลอฮฺประทานให้ เพื่อขอภัยโทษจากพระองค์โดยไม่ย่อท้อและไม่เกียจคร้านที่จะกล่าวขอภัยโทษอย่างน้อยวันละ 100 ครั้ง

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าบาปต่างๆ มีผลเสียต่อตัวมนุษย์อย่างไรบ้าง?
2. ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้าง เพื่อให้มนุษย์สามารถเลิกจากการทำบาป?
3. ท่านคิดว่าตัวเองมีความต้องการที่จะใช้ชีวิตอย่างปลอดจากบาปหรือไม่? และต้องทำอย่างไร?
4. ท่านคิดว่าสามารถกล่าวขอภัยโทษอย่างน้อยวันละ 100 ครั้งได้หรือไม่? ท่านจะมีวิธีทำให้ได้อย่างไร?

สิ่งต้องห้ามของอิสลาม

อิสลามได้กำหนดบทบัญญัติต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อปฏิบัติและข้อห้าม โดยมีจุดประสงค์เพื่อรักษาผลประโยชน์พื้นฐานของมนุษย์ทั้งห้าประการคือ ศาสนา ชีวิต ทรัพย์สิน สติปัญญา และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

การที่อิสลามมีบทบัญญัติห้ามสิ่งเสพติดก็เพื่อประโยชน์ในการดูแลสติปัญญาของมนุษย์ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าประการดังกล่าวไม่ให้เสียหาย เพราะสิ่งเสพติดทุกชนิดเป็นโทษต่อระบบสมองของผู้เสพ ทำให้ผู้เสพมีนเมาไม่ได้สติ อาจจะทำอาชญากรรมร้ายแรง ละเมิดต่อศีลธรรมอันดีงาม และมีผลกระทบต่อระดับสติปัญญาของผู้เสพในระยะยาว

นอกจากนี้ เมื่อผู้เสพได้รับสารเสพติดเข้าไปในร่างกายแล้ว อาจจะทำให้ก่อความผิดอย่างอื่นได้อีก เพราะไม่ได้สติจากฤทธิ์ของยาที่เสพเข้าไป จะเห็นได้ว่ายาเสพติดนอกจากจะให้โทษต่อร่างกายผู้เสพแล้ว บางครั้งอาจก่อผลเสียต่อผู้อื่นหรือต่อสังคมอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้อิสลามจึงได้มีบัญญัติห้ามสิ่งเสพติด โดยได้มีบทบัญญัติห้ามการดื่มสุรานในอัลกุรอานไว้ว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ

تَفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย แท้จริงแล้วสุรา การพนัน
รูปปั้นต่างๆ และการเสี่ยงทายนั้น คือสิ่งสกปรกซึ่งเป็น
งานของชัยฏอน ดังนั้นพวกเจ้าจงละทิ้งมันเถิด เพื่อ
พวกเจ้าจะได้ประสบความสำเร็จ” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์
อัล-มาอิดะฮ์: 90)

สิ่งเสพติดอื่นๆ ในปัจจุบันซึ่งไม่ได้มีระบุในอัลกุรอานนั้นก็เป็นที่
ต้องห้ามเช่นกัน โดยอาศัยการเปรียบเทียบกับสุรา เพราะต่างก็ให้โทษ
ต่อร่างกายมนุษย์และทำให้เกิดการเสียดสีได้เท่าๆ กัน อีกทั้งยังมีการ
ยืนยันจากท่านรอซูล คือลลิลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลิม ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่
สามารถทำให้เกิดอาการมึนเมาได้นั้นมีสถานะเหมือนกับสุรา โดยที่ได้
กล่าวไว้มีใจความว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้เมาได้นั้นก็เหมือนสุรา และ
สุราทุกชนิดนั้นเป็นที่ต้องห้าม” (รายงานโดย มุสลิม)

ภัยของสิ่งเสพติดนั้นเป็นที่ทราบกันอย่างชัดเจนว่ามีผลเสีย
อย่างไรบ้าง ดังนั้นจึงควรต้องตระหนักในการป้องกันไม่ให้สิ่งเสพติด
ระบาดในสังคม

การระบาดของสิ่งเสพติดถือเป็นสัญญาณอันตรายที่น่ากลัว
เพราะสิ่งเสพติดมักจะระบาดในหมู่เยาวชนเสียส่วนใหญ่ เมื่อเยาวชนติด
สิ่งเสพติดนั้นก็แสดงว่าอนาคตอันสดใสของสังคมกำลังมีดลงทุกที ทุก

คนทุกฝ่ายจึงต้องเอาใจใส่มากเป็นอย่างยิ่งในการร่วมกันไม่ให้สิ่งเสพติด
ระบาดมากขึ้นไปจากที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้

นอกจากนี้การระบาดของสิ่งเสพติดทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นที่ผิด
กฎหมายเช่นเฮโรอีน กัญชา ยาบ้า หรือที่ถูกกฎหมายเช่นเหล้า เบียร์
ไวน์ นั้นถือว่าเป็นสัญญาณหนึ่งของวันสิ้นโลก ซึ่งท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ
อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีใจความว่า “แท้จริงในจำนวนสัญญาณ
ของวันสิ้นโลกนั้นคือ จะมีการระบาดของสุรายาเมา” (รายงานโดย
มุสลิม)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. อิสลามกำหนดบัญญัติห้ามสิ่งเสพติดเพื่อประโยชน์ของตัว
มนุษย์เอง
2. สิ่งเสพติดทุกชนิดเป็นที่ต้องห้ามโดยหลักฐานที่ถูกต้องใน
บัญญัติอิสลาม
3. ภัยของสิ่งเสพติดนั้นเป็นโทษทั้งต่อตัวเอง ครอบครัว และสังคม
โดยรวม
4. การป้องกันสิ่งเสพติดในสังคมเป็นหน้าที่ร่วมกันของทุกคนทุก
ฝ่ายที่ต้องดูแลเอาใจใส่ ป้องกัน และทำความเข้าใจ
5. การระบาดของสิ่งเสพติด ถือเป็นสัญญาณของวันสิ้นโลก
ประการหนึ่ง

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าเหตุใดอิสลามจึงห้ามสิ่งเสพติด?
2. ท่านคิดว่าสิ่งเสพติดมีผลเสียต่อตัวท่าน ต่อครอบครัว ต่อสังคมอย่างไรบ้าง?
3. ท่านคิดว่าสิ่งเสพติดเป็นภัยต่อเยาวชนอย่างไร? และท่านมีคำแนะนำอย่างไรบ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เยาวชนติดสิ่งเสพติด?

บทที่ ๕

บาปคือความทุกข์

ผู้ศรัทธา คือผู้ที่เชื่อในพระเจ้า และเป็นเจ้าของชีวิตบนเส้นทางที่พระองค์กำหนดไว้ นั่นคือเส้นทางแห่งอิสลาม ซึ่งประกอบด้วยความดีงามต่างๆ มากมาย รวมทั้งมีประโยชน์ที่จะส่งผลดีต่อตัวผู้ศรัทธาเอง

เมื่อใดที่มนุษย์ยอมรับคำสอนของอัลลอฮ์และนำมาปฏิบัติใช้จริงในชีวิต จะทำให้เขารู้สึกมีความสุขสงบจากการได้ปฏิบัติในสิ่งที่อัลลอฮ์สั่งให้ทำ เพราะเขารู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่อัลลอฮ์สั่งใช้นั้นล้วนมีประโยชน์ต่อตัวเขาเองทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ตัวอย่างเช่น การละหมาดและการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์จะทำให้ใจของเขาสงบ การอ่านอัลกุรอานจะทำให้เขามีจิตใจที่เข้มแข็ง การถือศีลอดจะทำให้เขาฝึกความอดทน เป็นต้น

จึงถือว่าการทำดีตามที่อัลลอฮ์สั่งนั้น คือต้นเหตุแห่งความสุขของมนุษย์ เช่นที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةًۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

“ผู้ใดที่ปฏิบัติความดีทั้งผู้ชายหรือผู้หญิงโดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธาแล้วไซ้ แน่แท้เราจะให้เขามีชีวิตที่ดี และเราจะตอบแทนพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีที่สุดตามการปฏิบัติความดีของพวกเขา” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัน-นะหฺลฺ: 97)

ในขณะที่ผู้กระทำความผิดบาปซึ่งบางครั้งเราอาจจะมองเห็นว่าเขามีความสุข แต่อันที่จริงแล้ว ในใจลึกๆ ของเขาจะเต็มไปด้วยความทุกข์ เพราะการทำบาปหมายถึงการฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของอัลลอฮ์หรือการทรยศอัลลอฮ์นั่นเอง

มนุษย์จะไม่มีความสุขได้ถ้าหากตัวเองรู้ว่ากำลังทำผิดในขณะที่อัลลอฮ์กำลังดูเขาอยู่และเตรียมบทลงโทษสำหรับบาปของเขาไว้เรียบร้อยแล้ว

ใครก็ตามที่ศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ์ จะรู้สึกถึงความผิดบาปนั้นทำให้เขาอึดอัดและอยู่ไม่เป็นสุข เพราะบาปนั้นคือสาเหตุที่อัลลอฮ์อาจจะส่งการลงโทษของพระองค์มายังเขาได้ เช่นที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ نَسْفًا نَّخْسِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نَسْقِطُ عَلَيَّهِمْ
كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

(9 :) ﴿

“หรือพวกเขาไม่เห็นสิ่งที่อยู่ต่อหน้าและข้างหลังพวกเขา ซึ่งมีทั้งพายุฟ้าและแผ่นดิน มาตราแม้ว่าเราประสงค์แล้วไซ้ไร เราก็จะให้แผ่นดินกลืนพวกเขา หรือเราจะส่งลูกไฟลงมาจากฟ้า แท้จริงสิ่งเหล่านั้นเป็นเครื่องหมายแก่บ่าวทุกคนที่นอบน้อม” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ สะบะฮฺ : 9)

ท่านรอซูล คือลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิม จึงได้กล่าวไว้ครั้งหนึ่ง มีความว่า *“บาปนั้นคือสิ่งที่ทำให้ขุนหมองใจอยู่ในอกท่าน และท่านกลัวว่าคนอื่นจะมาเห็น”* (รายงานโดยมุสลิม) จะเห็นได้ว่าบาปคือเหตุและต้นตอของความกังวลใจ ซึ่งมีผลต่อความสงบสุขของจิตใจมนุษย์

การทำบาปและการฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮฺนั้นจะส่งผลเสียต่อตัวมนุษย์เอง และสามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การดื่มเหล้าและของมีนเมาจะทำให้มนุษย์เสียสติมีผลเสียต่อระบบสมอง การพนันทำให้มนุษย์สูญเสียทรัพย์สินสมบัติและส่งผลให้ชี้แจงงานหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต การผิดประเวณีทำให้เสี่ยงต่อการติดโรคร้ายและกลายเป็นปัญหาสังคมตามมา เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อความสงบสุขของชีวิต มนุษย์จึงต้องดำรงอยู่บนเส้นทางของอัลลอฮฺ ด้วยการหมั่นทำความดีและหลีกเลี่ยงการทำบาปให้มากที่สุด

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. ผู้ศรัทธาที่ปฏิบัติความดีงาม คือผู้ที่สามารถรับรู้ถึงความสงบสุขของจิตใจและมีพลังใจในการดำเนินชีวิตในโลกนี้
2. ความสุขที่แท้จริง คือความสุขที่เกิดขึ้นในจิตใจ จากการที่มนุษย์น้อมรับคำสั่งสอนของอัลลอฮ์ด้วยความเชื่อมั่นในพระองค์ ไม่ใช่ความสุขทางกายชั่วคราวที่ได้มาจากการทำบาป
3. บาปคือต้นเหตุที่อัลลอฮ์จะส่งบทลงโทษของพระองค์ลงมายังมวลมนุษย์ บทลงโทษของอัลลอฮ์อาจจะอยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่นภัยธรรมชาติ ภัยสังคม เป็นต้น
4. เครื่องหมายของความผิดบาปที่อาจจะรู้สึกได้ คือความกังวลใจ ความสับสน และจิตใจที่ไม่สงบนิ่ง
5. เพื่อสร้างความสุขให้กับจิตใจ มนุษย์จึงต้องหันกลับไปพึ่งอัลลอฮ์ ด้วยการศรัทธา ปฏิบัติความดี ละทิ้งความชั่ว และขออภัยโทษเพื่อชำระล้างบาปทั้งหลายที่ตนได้กระทำ

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าการทำบาปมีผลเสียต่อมนุษย์อย่างไรบ้าง? กรุณา ยกตัวอย่าง
2. ท่านคิดว่าอะไรคือความสุขที่แท้จริง? และท่านสามารถมีความสุขที่แท้จริงได้อย่างไร? กรุณาแสดงความคิดเห็น
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การทำบาปจะทำให้มนุษย์รู้สึกไม่สงบในจิตใจ? และควรทำอย่างไรเมื่อรู้สึกเช่นนั้น?

ความสำคัญของการเตาบัต

การเตาบัต หมายถึงการที่ผู้ทำผิดสำนึกตนและกลับไปหาอัลลอฮ์ด้วยการขอภัยโทษจากพระองค์

มนุษย์ทุกคนนั้นล้วนหนีไม่พ้นจากการทำความผิดไม่ว่าจะมากหรือน้อย ยกเว้นผู้ที่อัลลอฮ์ได้ปกป้อง เช่นท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อมนุษย์ทำผิดสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการลบล้างความผิดนั้นด้วยการเตาบัตต่อพระองค์อัลลอฮ์

การเตาบัตนั้นมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะบาปทั้งหลายจะยังคงอยู่กับผู้ทำผิดถ้าหากเขาไม่สำนึกตน ไม่ขอภัยโทษ ไม่ทำความดีลบล้างความผิด และเมื่อความผิดบาปยังอยู่กับตัว เขาก็จะต้องได้รับโทษจากบาปที่เขาทำไว้

ดังนั้นอัลลอฮ์จึงได้กำชับให้มนุษย์มุ่งมั่นในการเตาบัตต่อพระองค์เมื่อรู้ว่าตัวเองทำผิด และพระองค์ก็สัญญาว่าจะทรงอภัยโทษให้กับผู้ที่เตาบัต และจะทรงเตรียมผลตอบแทนที่ดีในสวนสวรรค์แก่เขา พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ
رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ (8:)

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงเตาบัตต่ออัลลอฮ์ด้วยการ
การเตาบัตที่จริงจัง เพื่อว่าอัลลอฮ์จะทรงลบล้าง
ความผิดของพวกเจ้า และนำพวกเจ้าเข้าสู่สวรรค์ซึ่งมี
สายน้ำไหลผ่านอยู่เบื้องล่างของมัน” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์
อัต-ตะหรีม: 8)

การเตาบัตอย่างจริงจังเรียกว่า ‘เตาบัต นาศูฮา’ คือการเตาบัต
ด้วยความสำนึกอย่างจริงจังและตั้งใจว่าจะไม่กระทำความผิดอีก และถ้า
หากว่าพลังเปลื้องทำผิดอีกครั้ง ก็จะรีบเตาบัตอย่างจริงจังอีกเช่นเดิม
ถึงแม้ว่าจะพลังเปลื้องทำอีกจนนับครั้งไม่ถ้วน

มีหะดีษที่ระบุถึงความสำคัญของการเตาบัต เป็นเรื่องราวของ
ชายคนหนึ่งซึ่งฆ่าคนถึงหนึ่งร้อยคนและต้องการเตาบัต อยู่ว่า “ครั้งหนึ่ง
ก่อนหน้ายุคสมัยของพวกท่าน ยังมีชายผู้หนึ่งได้ฆ่าคนถึงเก้าสิบเก้าคน
(และเขาต้องการกลับเนื้อกลับตัว) จึงได้ถามถึงผู้ที่มีความรู้ที่สุดใน
แผ่นดินเพื่อจะได้ไปขอคำแนะนำจากเขาผู้นั้น ดังนั้นจึงมีคนแนะนำให้
เขาไปถามนักบวชผู้หนึ่ง เขาก็ได้ไปหาและถามนักบวชนั้นว่า เขาได้ฆ่าคน
ถึงเก้าสิบเก้าคน มีทางที่เขาสามารถเตาบัตได้ไหม? นักบวชตอบเขาว่า ไม่
มี เมื่อฟังเช่นนั้นเขาจึงฆ่านักบวชนั้นเสีย และกลายเป็นคนที่ได้ฆ่าคน
ทั้งหมดหนึ่งร้อยคนถ้วน จากนั้นก็มีคนแนะนำให้เขาไปหานักปราชญ์ผู้

หนึ่ง เขาจึงได้ไปหาและถามนักปราชญ์ผู้นั้นว่า เขาได้ฆ่าคนครบหนึ่งร้อยคนแล้ว มีทางที่เขาจะเตาบัตได้ไหม นักปราชญ์ตอบเขาว่า ย่อมมีทางสำหรับเขาแน่นอน เพราะไม่มีสิ่งใดเลยที่จะขัดขวางเขาจากการเตาบัต นักปราชญ์แนะนำให้เขาอพยพไปยังเมืองหนึ่งซึ่งมีแต่คนที่ชอบทำความดี และให้ทิ้งเมืองเดิมของเขาเสียเพราะเป็นเมืองที่มีแต่คนชั่ว เขาจึงออกเดินทางไปยังเมืองที่นักปราชญ์ผู้นั้นแนะนำ แต่เขาก็เสียชีวิตลงกลางทาง ก่อนที่จะไปถึง เมื่อนั้นก็ได้มีมลาอิกะฮ์สองตนคือมลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาและมลาอิกะฮ์แห่งการลงโทษมาเพื่อรับวิญญาณเขา มลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาต้องการนำวิญญาณเขาไป โดยกล่าวว่าเขาผู้นี้ได้เตาบัตแล้วและมุ่งมั่นไปหาอัลลอฮ์ด้วยใจจริง ขณะที่มลาอิกะฮ์แห่งการลงโทษก็ต้องการนำตัวเขาไปและกล่าวว่าเขาผู้นี้ไม่เคยทำดีเลยแม้แต่น้อย เมื่อนั้นอัลลอฮ์จึงส่งมลาอิกะฮ์อีกตนหนึ่งเพื่อเป็นผู้ตัดสิน โดยบอกให้มลาอิกะฮ์ทั้งสองวัดระยะทางจากจุดที่เขาเสียชีวิตไปยังทั้งสองเมือง เมืองไหนที่มีระยะทางใกล้กว่าก็ให้ถือว่าเขาเป็นพวกในเมืองนั้น ทั้งสองมลาอิกะฮ์จึงช่วยกันวัดและพบว่าเมืองที่เขาจะอพยพไปมีระยะทางใกล้กว่า(ด้วยการบันดาลและความช่วยเหลือของอัลลอฮ์) เมื่อเป็นดังนั้นมลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาจึงได้นำเอาวิญญาณของชายผู้นั้นไป” (รายงานโดยมุสลิม)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. มนุษย์ล้วนหนีไม่พ้นความผิด จึงควรต้องเอาใจใส่ในการเตาบัต
2. การเตาบัตที่แท้จริงต้องเกิดจากความสำนึก และตั้งใจที่จะเลิกทำบาป

3. มนุษย์จะต้องไม่ท้อถอยในการเตาบัตไม่ว่าเขาจะพลั้งเผลอทำผิดมากกี่ครั้งก็ตาม
4. การเตาบัตคือกุญแจสู่การได้เข้าสวรรค์
5. บาปไม่ว่าจะใหญ่แค่ไหนก็สามารถลบล้างได้ด้วยการเตาบัตต่ออัลลอฮ์
6. อัลลอฮ์จะทรงช่วยเหลือผู้ที่มีความตั้งใจจริงในการเตาบัตต่อพระองค์

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่ามนุษย์จำเป็นต้องเตาบัตต่ออัลลอฮ์หรือไม่? เพราะเหตุใด? กรุณาแสดงความคิดเห็น
2. ท่านคิดว่าควรต้องทำอะไรเพื่อให้เตาบัตนั้นเป็น “เตาบัตนาศุฮา” หรือเตาบัตที่แท้จริง?
3. ท่านคิดว่าหลังจากการเตาบัตแล้วควรทำอะไรเพื่อไม่ให้เกิดการพลั้งเผลอทำผิดอีก?

บทที่ ๑

อย่าทำร้ายตัวเอง

อิสลามเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญกับชีวิตของมนุษย์ โดยได้มีบทบัญญัติมากมายเพื่อให้มนุษย์ใช้ในการรักษาชีวิตของตนและให้เห็นถึงความสำคัญของชีวิต

การทำร้ายร่างกายตนเองไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม เป็นสิ่งต้องห้าม ทุกสิ่งที่มีมุสลิมบริภคและประพฤติปฏิบัติ จะต้องเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์และไม่ก่อผลเสียต่อตัวเองและผู้อื่น เห็นได้ชัดจากคำสั่งเสียของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่มีใจความว่า “*ต้องไม่ทำในสิ่งที่เป็นโทษต่อตัวเองและสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น*” (รายงานโดยอิบนุ มานญะฮฺ)

อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

(195:) وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى الْكَلْبِ

“และพวกเจ้าอย่าได้โยนตัวของพวกเจ้าสู่ความหายนะ”

(อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ: 195)

ความหมายคืออย่ากระทำการใดๆ ที่อาจจะนำอันตรายหรือภัยพิบัติมาสู่ตัวเอง

จากอัลกุรอานบทนี้แสดงให้เห็นว่าการทำร้ายตัวเองไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ นั้นเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ห้าม เพราะเป็นการโยนตัวเองเข้าสู่ความหายนะ การทำร้ายตัวเองด้วยการฆ่าตัวตายนั้นมีบัญญัติห้ามอย่างชัดเจนในอิสลาม ซึ่งอัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٣٠﴾ وَمَنْ
يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا ۚ وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣١﴾ (30 :

“และพวกเจ้าอย่าได้คร่าชีวิตของพวกเจ้าเอง แต่จริงอัลลอฮ์นั้นทรงเมตตาต่อกับพวกเจ้ายิ่งนัก และหากผู้ใดกระทำความเช่นนั้นแล้ว (คือฆ่าตัวเองตาย) ด้วยการละเมิดและไม่เป็นธรรม เราจะนำเขาลงโทษด้วยไฟนรก และการลงโทษเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ง่ายสำหรับพระองค์”
(อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัน-นิสาอฺ: 29-30)

ท่านรอซูล คือลลลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “ผู้ใดที่ฆ่าตัวตายบนโลกนี้ด้วยเหล็ก เขาจะเป็นผู้ใช้เหล็กนั้นที่มั่งคั่งแห่งท้องของตัวเองในนรกโลกกันตร์ตราบชั่วกาลนาน ผู้ใดที่กินยาพิษบนโลกนี้ เขาจะต้องดื่มยาพิษในนรกโลกกันตร์ตราบชั่วกาลนาน ผู้ใดที่โดดลงมาจากภูเขาสูงเพื่อฆ่าตัวตายบนโลกนี้ ต่อไปเขาจะต้องโดดเช่นนั้นในนรกโลกกันตร์ตราบชั่วกาลนาน” (รายงานโดย มุสลิม)

เห็นได้ว่า การทำร้ายร่างกายตัวเองนั้นนอกจากจะเป็นการนำพาตัวเองเข้าหาความหายนะแล้ว ยังมีบทลงโทษที่หนักหน่วงและเจ็บปวด

ในโลกหน้าอีกด้วย ดังนั้นมนุษย์ทุกคนจึงต้องรักชีวิต ซาบซึ่งในความเมตตาอันล้นพ้นของอัลลอฮ์ที่ได้ห้ามไม่ให้ทำร้ายตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการฆ่าตัวตายหรือการกระทำอย่างอื่นที่น่าอันตรายมาสู่ตัวเอง

มนุษย์ควรจะต้องสำนึกอยู่เสมอว่า อัลลอฮ์ทรงมีคุณลักษณะแห่งความเมตตาปราณี พระองค์รักป่าวทุกคนของพระองค์ พระองค์ประสงค์ที่จะเห็นมนุษย์ดำเนินชีวิตอยู่บนเส้นทางที่เรียบง่าย ปลอดภัย เปี่ยมไปด้วยความสงบสุข ห่างไกลจากความเลวร้าย นั่นก็คือเส้นทางแห่งอิสลามที่พระองค์ได้เตรียมไว้ให้

มนุษย์ทุกคนต้องไม่สิ้นหวังในความเมตตาของอัลลอฮ์ เพราะความเมตตาของพระองค์กว้างใหญ่ไพศาล มากมายล้นฟ้าล้นแผ่นดิน ถึงแม้เราจะรู้สึกที่ตัวเองต่ำต้อยและเลวทรามเพียงใดก็ตาม แต่กระนั้นเราก็ยังมีโอกาสที่จะได้รับความเมตตาจากอัลลอฮ์ พระองค์ได้ตรัสไว้มีความว่า

﴿ قُلْ يَعْبادِي الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا

(53:) مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

“จงกล่าวเถิด โอ้ปวงป่าวผู้ก่อความไม่เป็นธรรมกับตัวเอง พวกเจ้าอย่าได้สิ้นหวังในความเมตตาของอัลลอฮ์” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัซ-ซุมัร: 53)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. ชีวิตทุกชีวิตเป็นสิ่งที่มีความหมาย เพราะเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์มอบให้กับมนุษย์เป็นผู้ดูแลรักษา
2. มนุษย์ทุกคนมีหน้าที่รักษาชีวิต ด้วยการไม่ทำร้ายตัวเอง
3. การทำร้ายตัวเองถือเป็นสิ่งต้องห้าม เพราะเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮ์ และไม่เห็นคุณค่าความเมตตาของพระองค์
4. ผู้ที่ทำร้ายร่างกายตัวเองจะต้องได้รับการลงโทษอย่างหนักและเจ็บปวดในนรกโลกกันตร์
5. อัลลอฮ์ทรงมีคุณลักษณะแห่งความเมตตาอันล้นพ้น กว้างใหญ่มากมายมหาศาล
6. ผู้ทำผิดต่อตัวเองจะต้องไม่สิ้นหวังในความเมตตาของอัลลอฮ์ แต่ต้องสำนึกอยู่เสมอว่าพระองค์พร้อมที่จะมอบความเมตตาของพระองค์ให้กับเขาอยู่เสมอถ้าเขาเป็นผู้กลับตัว

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าชีวิตของมนุษย์มีความหมายหรือไม่? อย่างไร? กรุณาอธิบาย
2. ท่านคิดว่าเพราะเหตุใดมนุษย์บางส่วนจึงกล้าทำร้ายร่างกายตัวเอง?
3. จากที่ท่านได้ทราบว่ายุคอัลลอฮ์มีความเมตตาอันล้นพ้นต่อบ่าวของพระองค์ ท่านควรทำอย่างไรเพื่อใช้โอกาสนี้ให้เป็นผลดีต่อตัวท่านเองมากที่สุด?

ซิโนะฮ์ ซึนฮาปียะฮ์

ซิโนะฮ์ คือการร่วมประเวณีนอกสมรส เป็นบาปใหญ่ประการหนึ่งที่อิสลามห้ามและเตือนไม่ให้มุสลิมเข้าไปใกล้การกระทำนี้ เพราะถือว่าเป็นการกระทำที่สกปรกและเลวร้ายยิ่ง อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَلَا تَقْرُبُوا الزَّوْجَ الَّذِي فِي بَيْنِكُمْ فَحِشَّةٌ وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

(32 :)

“และสูเจ้าทั้งหลายอย่าได้เข้าไปใกล้การกระทำซิโนะฮ์ เพราะแท้จริงมันเป็นการกระทำที่โส่มและเลวร้ายยิ่ง”

(อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อิสรออฺ: 32)

จากโองการอัลกุรอานข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มุสลิมต้องหลีกเลี่ยงจากสาเหตุต่างๆ ที่อาจจะนำไปสู่การพลั้งเผลอกระทำผิดซิโนะฮ์ ทั้งนี้ การซิโนะฮ์นั้นเป็นบาปใหญ่ที่มีโทษหนักทั้งในโลกนี้และโลกหน้า นอกจากนี้เราพบว่าในยุคสมัยปัจจุบัน มีปัจจัยหลายอย่างที่จะนำไปสู่การซิโนะฮ์ได้โดยง่าย เช่น ภาพลามกตามสื่อต่างๆ สถานบริการที่มีอยู่อย่างมากมาย วัฒนธรรมการคบหาอย่างเสรีกับเพศตรงข้ามตามแบบฉบับของชาวตะวันตก ฯลฯ

ภัยของการชินานั้นเห็นได้ชัดเจนในรูปแบบของโรคเอดส์ที่ระบาดหนักอยู่ในขณะนี้ นอกจากปัญหาโรคเอดส์แล้ว ชินายังได้ก่อให้เกิดผลพวงตามมามากมายในสังคม เช่นลูกที่ท้องไม่มีพ่อ ขาดความอบอุ่นในครอบครัวแล้วในที่สุดก็เติบโตขึ้นมาสร้างปัญหากับสังคมต่อไป ปัญหาการขายตัวของเด็กสาว การทารุณกรรมทางเพศ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหายาเสพติด ปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมของเยาวชน ฯลฯ ซึ่งล้วนอาจจะเกี่ยวข้องกับการไม่ใส่ใจต่อปัญหาชินา ซึ่งเป็นสาเหตุเบื้องต้นของปัญหาต่างๆ เหล่านี้

ด้วยเหตุที่ชินาสามารถก่อปัญหามากมายต่อสังคม อิสลามจึงได้กำหนดมาตรการที่เข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดชินาขึ้น เช่นการห้ามไม่ให้มีการคลุกคลีและคบอย่างอิสระระหว่างชายหญิง การกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ทำชินา คือการเฆี่ยนหนึ่งร้อยหวายสำหรับผู้ที่ยังโสด และชว้างด้วยหินถ้าผู้กระทำผิดแต่งงานแล้ว นอกจากนี้อิสลามยังส่งเสริมการแต่งงานเพื่อลดปัญหาการชินา ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า *“โอ้บรรดาผู้เป็นหนุ่มทั้งหลาย ผู้ใดที่มีความสามารถในหมู่พวกเจ้าก็จงแต่งงานเถิด เพราะมันจะช่วยสงวนอวัยวะเพศของพวกท่านจากการประพฤติดีได้ดีกว่า มันจะช่วยลดสายตาของพวกท่านให้ต่ำลง (เป็นผู้ที่สำรวมตนไม่มองสิ่งที่ผิด) มากขึ้น”* (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์และมุสลิม)

อิสลามยังถือว่าการแพร่กระจายของชินาอย่างกลาดเกลื่อนนั้น คือความหายนะของมนุษยชาติ และเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่า โลกกำลังเข้าใกล้จุดจบมากขึ้นทุกที ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวถึงสัญญาณของวันสิ้นโลกว่า *“แท้จริงในจำนวนสัญญาณต่างๆ ของ*

วันสิ้นโลกนั้น คือการแพร่กระจายของจีนอย่างเปิดเผย” (รายงานโดยมุสลิม)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. อิสลามห้ามการกระทำชัณหา และถือว่าเป็นบาปใหญ่
2. การชัณหาเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ มากมายในสังคม ซึ่งกระทบต่อการใช้ชีวิตอย่างสงบสุขของมนุษย์
3. อิสลามสั่งให้ระแวงระวังตนและหลีกเลี่ยงจากสาเหตุต่างๆ ที่อาจจะนำไปสู่การกระทำผิดชัณหา
4. อิสลามสนับสนุนให้ตอบสนองต่ออารมณ์ทางเพศด้วยวิธีที่ถูกต่อนั้นคือการแต่งงาน
5. การแพร่กระจายของจีนถือเป็นความหายนะที่น่ากลัว และเป็นสัญญาณหนึ่งของวันสิ้นโลก

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าจีนามีผลเสียต่อตัวมนุษย์และสังคมอย่างไรบ้าง? กรุณายกตัวอย่างตามที่ท่านรู้
2. ท่านคิดว่ามีวิธีใดบ้างที่จะป้องกันตัวเองอย่างไรให้พ้นจากการทำชัณหา?
3. ปัญหาวัยรุ่นประพฤติผิดทางเพศมีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง? และควรแก้ปัญหอย่างไร? กรุณายกตัวอย่าง

บทที่ 11

๒ จี๋เอ๋นเตี๋ปี่นเสีจันกั๊ต้อ

พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ทั้งในทางที่ดีและชั่ว ได้รับอิทธิพลมาจากหลายๆ ปัจจัย หนึ่งในจำนวนนั้นก็คือการคบเพื่อน

เพื่อนฝูงและมิตรสหายนับได้ว่ามีความสำคัญต่อมนุษย์แต่ละคน เกือบจะพูดได้ว่าคนๆ หนึ่งไม่สามารถที่จะมีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขถ้าหากเขาไม่มีเพื่อนที่สามารถร่วมแบ่งปันความสุขและแบ่งเบาคความทุกข์ด้วยกัน

โดยปกติแล้ว บุคคลที่เป็นเพื่อนฝูงมักจะมีอะไรบางอย่างที่พอจะเป็นจุดดึงดูดให้สามารถคบหากันได้ เช่นความชอบในบางสิ่งบางอย่างที่คล้ายกัน อุปนิสัยใจคอที่ตรงกัน เป็นต้น ดังนั้นผู้เป็นเพื่อนจึงมักจะมีอิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อนด้วยกันอยู่เสมอ เพราะต้องอยู่ด้วยกัน กินด้วยกัน ทำอะไรด้วยกันตลอดเวลา

การเลือกเพื่อนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าได้เพื่อนดีมาคบก็เสมือนว่าได้ของดีมาและช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เราดีมากขึ้น แต่ถ้าได้เพื่อนชั่วก็เท่ากับว่ากำลังเดินตามหลังเพื่อนไปหาความชั่วนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ ท่านรอสูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลัม จึงได้เปรียบเทียบระหว่างเพื่อนดีและเพื่อนชั่วว่าเหมือนคนขายน้ำหอมและช่างตีเหล็ก

ในหะดีษของท่านรอซูล คือลัลลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม บทหนึ่งมีใจความว่า “อุปมามิตรที่ดีและที่ชั่วนั้น เปรียบได้กับคนขายน้ำหอมและช่างตีเหล็ก เพื่อนดีคือคนขายน้ำหอมซึ่งเขาอาจจะแจกน้ำหอมให้ท่านหรือไม่เช่นนั้นท่านก็ได้ซื้อน้ำหอมจากเขา เพื่อนชั่วก็คือช่างตีเหล็กซึ่งเขาอาจจะทำให้ลูกไฟกระเด็นไปโดนเสื้อผ้าของท่านให้เกิดรอยไหม้ หรือไม่ก็ท่านจะต้องได้รับกลิ่นเหม็นจากเขา” (รายงานโดยอัล-บุคอรีห์และมุสลิม)

เพื่อนดีมักจะช่วยเหลือเพื่อนฝูงในทางที่ดี ในยามที่เพื่อนทำผิด เขากล้าที่จะเตือนสติให้เพื่อนสำนึกและคิดได้ คอยให้กำลังใจในทางถูกต้อง มีความจริงใจที่ต้องการให้เพื่อนได้ดีและหลีกเลี่ยงจากความชั่ว และในบางครั้งเขาอาจจะยังเป็นตัวอย่างที่ดีที่ชักจูงเพื่อนๆ คนอื่นให้อยากเป็นคนดีเช่นเดียวกับเขา

ส่วนเพื่อนที่ไม่ดีนั้น มีอิทธิพลในทางที่ไม่สมควรเป็นส่วนใหญ่ มักจะชักจูงกันทำในสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายโดยไม่ได้คิดไตร่ตรองถึงความถูกต้องและผลที่ตามมา อาจจะทำให้มีนิสัยพาล หรืออย่างน้อยที่สุดการคบเพื่อนที่ไม่ดีก็จะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง เป็นที่ครหาเพราะคบอยู่กับกลุ่มเพื่อนแบบนั้น

เป็นที่ทราบกันอย่างชัดเจนว่า ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัยรุ่นในปัจจุบัน เช่น พฤติกรรมเบี่ยงเบน ติดยาเสพติด แก๊งค์กวนเมือง ฯลฯ มักจะมีกลุ่มเพื่อนมาเกี่ยวข้องแทบทั้งสิ้น และสร้างความลำบากความเดือนร้อนให้กับผู้อื่นอยู่เป็นนิจ

ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องฉลาดเลือกและฉลาดคบหากับเพื่อนฝูง โดยควรเลือกเพื่อนที่ดีเป็นมิตร เพื่อให้สามารถช่วยเหลือกันได้ในเรื่องที่ดี

นอกจากนี้ตัวเราเองก็ควรเป็นเพื่อนที่ดีแก่เพื่อนฝูง สามารถให้คำแนะนำ หรือคำตักเตือนแก่เพื่อนด้วยกันได้เมื่อเห็นเพื่อนประพฤติไม่เหมาะสม ต้องหวังดีกับเพื่อนโดยถือว่าเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในความดีงาม ซึ่งเป็นสิ่งทีอีสลามสนับสนุนอย่างยิ่ง

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ในวันอาคิเราะฮฺเราจะต้องอยู่กับเพื่อนฝูงที่เรารักอีกครั้งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็สถานที่อันสงบสุขในสวรรค์ หรือสถานที่แห่งการทรมานในไฟนรก เช่นที่ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีใจความว่า “*คนๆ หนึ่งนั้นจะอยู่กับคนที่เขารัก*” (รายงานโดยอัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การคบเพื่อนมีอิทธิพลที่สำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์
2. ควรเลือกคบเพื่อนที่ดีเพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนฝูง
3. ควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อน ที่สามารถให้คำแนะนำและคำตักเตือนได้เมื่อเพื่อนหลงผิดหรือประพฤติไม่เหมาะสมไม่ควร

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อนิสัยและพฤติกรรมของท่านหรือไม่? อย่างไร?
2. ท่านคิดว่ามีวิธีในการคบเพื่อนในทางสร้างสรรค์อย่างไรบ้าง?
3. ท่านคิดว่าท่านสามารถตักเตือนเพื่อนได้หรือไม่ ถ้าหากเห็นเขาทำผิด? และท่านควรจะทำเช่นไรเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด?

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ประเสริฐ ซึ่งอัลลอฮ์ได้ให้บังเกิดมาบนโลกนี้ อัลลอฮ์ได้สร้างมนุษย์ให้มีรูปลักษณะที่งดงาม เพียบพร้อมด้วยสติปัญญาและความนึกคิด ไม่เหมือนสิ่งมีชีวิตอื่นๆ พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾

(4:)

“แท้จริงแล้วเราได้สร้างมนุษย์ขึ้นด้วยลักษณะที่ดียิ่ง”

(อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-ตีน์: 4)

พระองค์ได้กำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มากมายแก่เผ่าพันธุ์มนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นพืชพรรณต่างๆ สัตว์ทุกชนิดทุกประเภท และธรรมชาติอื่นๆ อีกมากมาย เช่นที่พระองค์ได้มีดำรัสไว้ว่า

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

(29:)

“พระองค์คือผู้ทรงสร้างสิ่งต่างๆ ทั้งหมดบนแผ่นดิน

เพื่อพวกเจ้า” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์: 29)

สิ่งเหล่านี้นับเป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติและคุณค่าที่อัลลอฮ์ได้
ให้ความสำคัญกับมนุษย์ พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَخَلَقْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ

خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾)

“และแท้จริงแล้วเราได้มอบเกียรติให้แก่ลูกหลานอาดัม
(คือเผ่าพันธุ์มนุษย์) เราได้บรรเทาพวกเขาทั้งทางบกและ
ทางน้ำ ได้ประทานปัจจัยที่ดีต่างๆ และได้ยกย่องให้
เกียรติพวกเขาเหนือสิ่งอื่นที่เราได้สร้างขึ้นมา”

(อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อิสรออ: 70)

มนุษย์จึงต้องรู้จักคุณค่าของตัวเอง ว่าตนเป็นสิ่งที่ถูกสร้างที่
ได้รับการประทานมากมายจากอัลลอฮ์ ทั้งนี้ เพื่อให้มนุษย์รู้จักใช้สิ่ง
ต่างๆ เหล่านั้นเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี พร้อมทั้งระลึกถึงคุณความดี
ของอัลลอฮ์ที่ได้ประทานปัจจัยต่างๆ มากมายให้แก่เขา

ชีวิตของมนุษย์จะไม่มีคุณค่าใดๆ ถ้าหากไม่สำนึกตนว่าเป็นบ่าว
ของอัลลอฮ์ และดำเนินชีวิตบนเส้นทางแห่งคุณธรรมตามที่อัลลอฮ์ได้
กำหนดไว้ ยิ่งถ้าหากเขาใช้สิ่งต่างๆ ที่พระองค์ประทานให้มาในทางที่ผิด
ประกอบความชั่ว และไม่ระลึกถึงคุณของพระองค์ ชีวิตของเขาก็จะเป็น
ชีวิตที่น่าเหยียดหยาม เพราะกลายเป็นผู้เนรคุณและไม่รู้จักตัวเอง

คุณค่าของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ ด้วยการรู้จักธาตุแท้ของตัวเอง
เป็นอันดับแรก รู้จักว่าตนนั้นมีชีวิตอยู่ได้ด้วยความกรุณาของอัลลอฮ์

เมื่อรู้เช่นนั้นแล้วก็ต้องแสดงความขอบคุณต่อพระองค์ด้วยการปฏิบัติ
ตนตามคำสั่งที่พระองค์ได้สั่งใช้

การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อฟังต่ออัลลอฮฺจะก่อให้เกิดผลดีต่อ
ตัวมนุษย์เอง เพราะเป็นการผูกสัมพันธ์กับพระองค์ตลอดเวลา สิ่งนี้
นั่นเองที่ทำให้ชีวิตของมนุษย์นั้นมีคุณค่า และทำให้มนุษย์รู้จักคุณค่าของ
ตัวเอง

นอกจากการสร้างความผูกพันกับอัลลอฮฺเพื่อสร้างคุณค่าให้กับ
ตัวเองแล้ว การอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมก็เป็นคุณค่าของชีวิต
อีกระดับหนึ่งที่สูงกว่าคุณค่าในระดับแรก

การอุทิศตนอาจจะอยู่ในรูปแบบของการช่วยส่งเสริมศาสนาและ
จริยธรรมของสังคม การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ การ
ร่วมมือกันเพื่อสร้างสังคมที่ดีและช่วยกันสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดความชั่ว
ร้ายในสังคม เป็นต้น

อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ

إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾)

“ผู้ใดอีกที่จะดีกว่าบุคคลผู้ซึ่งเชิญชวนสู่อัลลอฮฺ (คือ
ร่วมกันเชิญชวนผู้คนให้เคารพภักดีอัลลอฮฺและดำเนิน
ชีวิตตามหนทางของพระองค์) โดยเขาได้ปฏิบัติความดี
งามและได้กล่าวว่า แท้จริงฉันเป็นหนึ่งในบรรดามุสลิม
ผู้มอบตน (ต่ออัลลอฮฺ)” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ ฟุศคิลัต:

33)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. คุณค่าของมนุษย์อยู่ที่การรู้จักตัวเองว่าเป็นป่าวของอัลลอฮ์และดำเนินชีวิตอยู่ในหนทางของพระองค์
2. มนุษย์ควรระลึกถึงคุณความดีและเกียรติที่อัลลอฮ์ได้ประทานให้แก่เขาอยู่เสมอ
3. การเชื่อฟังและเคารพภักดีอัลลอฮ์จะก่อให้เกิดคุณค่ากับตัวมนุษย์เอง เพราะเป็นการสร้างสัมพันธ์กับอัลลอฮ์
4. การอุทิศตนเพื่อความดีงามของสังคมโดยส่วนรวมเป็นคุณค่าที่อิสลามสนับสนุนให้ทำเป็นอย่างยิ่ง

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่ามนุษย์ประเสริฐกว่าสิ่งอื่นๆ อย่างไรบ้าง?
2. ท่านคิดว่าชีวิตของท่านมีคุณค่าหรือไม่? และอะไรคือคุณค่าในชีวิตของท่าน?
3. ท่านคิดว่าท่านสามารถสร้างคุณค่าในชีวิตของท่านได้อย่างไรบ้าง?

พ่อและแม่เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในชีวิตของมนุษย์แต่ละคน ทั้งสองคือผู้ให้กำเนิด ผู้เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนลูกตั้งแต่ยังเป็นทารกแบบเบาๆ ด้วยความเหนื่อยยากลำบาก จนเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีงานมีการและครอบครัวเป็นของตนเอง

ด้วยเพราะพ่อแม่มีความสำคัญต่อมนุษย์ถึงเพียงนี้ อิสลามจึงได้สั่งกำชับให้มนุษย์ทุกคนทำดีและแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดาของตน

ความกตัญญูและการทำดีต่อพ่อแม่ นั้นเป็นหน้าที่ที่สูงส่งและสำคัญรองลงมาจาก การเคารพภักดีอัลลอฮ์เพียงคนเดียว เช่นที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ

إِحْسَانًا (36:)

“สุเจ้าทั้งหลายจงเคารพภักดีอัลลอฮ์และอย่าได้ตั้งภาคีใดๆ ต่อพระองค์ และกับบิดามารดา นั้นสุเจ้าจงทำดีกับทั้งสอง” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัน-นีสอาอ์: 36)

ครั้งหนึ่งมีผู้ถามท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่าสิ่งใดถือว่าเป็นงานที่ประเสริฐที่สุด ท่านได้ตอบว่า *“การละหมาดในเวลา การทำดีต่อบิดามารดา และการต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺ”* (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

จากลำดับที่ถูกล่ามถึงในหะดีษแสดงให้เห็นว่า การทำดีต่อบิดามารดานั้นมีความประเสริฐกว่าออกไปต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺ เช่นที่มีเหตุการณ์ครั้งหนึ่งในสมัยของท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ซึ่งได้มีชายผู้หนึ่งมาขออนุญาตท่านออกไปร่วมรบในสงคราม ท่านรอซูลได้ถามชายผู้นั้นว่าเขายังมีพ่อแม่อยู่อีกไหม เขาตอบว่ายังมี ดังนั้นท่านจึงสั่งให้ชายผู้นั้นกลับไปดูแลพ่อแม่ของเขา ด้วยการกล่าวว่า *“จงอยู่ดูแลคนทั้งสอง เพราะแท้จริงสวรรค์นั้นอยู่ใต้เท้าของทั้งสองคน (คือด้วยการทำดีต่อพ่อแม่)”* (รายงานโดย อัต-ฏาเฆาะบะรอญีย)

การออกตีญูญหรือการเนรคุณพ่อแม่นั้นถือว่าเป็นบาปใหญ่ที่ต้องได้รับการลงโทษอย่างแสนสาหัสในวันอาคิเราะฮฺ(วันปรโลก) ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า *“ในจำนวนบาปใหญ่ทั้งหลายคือการเนรคุณต่อพ่อแม่”* (รายงานโดยอัล-บุคอรีและมุสลิม)

แม้แต่เพียงการกล่าวไม่ดีต่อพ่อแม่ก็เป็นสิ่งต้องห้าม เช่นการกล่าว “อูฟ” หรือ “หี” ใส่พ่อแม่ หรือการปฏิเสธพ่อแม่ การตะคอกใส่พ่อแม่ การแสดงอาการเกลียดชังและไม่เคารพต่อทั้งสองคนก็เช่นเดียวกัน อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ

هُمَا أَفٍ وَلَا تَهَرَّهْمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾
 وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ
 أَرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ (24-23:)

“และพระผู้อภิบาลของเจ้าได้สั่งไม่ให้พวกเจ้าเคารพ
 ภักดีผู้ใดเว้นแต่อัลลอฮ์เพียงผู้เดียว และต้องทำดีกับ
 บิดามารดาทั้งสอง แม้ทั้งสองนั้นหรือใครคนใดคน
 หนึ่งได้แก่ชราลง ดังนั้นเจ้าอย่าได้กล่าว “อูฟ” (กล่าว
 “หึ” แสดงความเบียดเบียนหรือรำคาญ) อย่าตะคอกใส่
 ทั้งสอง และจงกล่าวคำพูดที่ดีกับทั้งสองคน จงนอบ
 น้อมตนให้กับทั้งสองด้วยความเมตตา และจงกล่าวขอ
 พรให้กับทั้งสองว่า ‘โอ้อภิบาลแห่งข้าได้โปรดเมตตาทั้ง
 สองคนเช่นเดียวกับที่ทั้งสองได้เลี้ยงดูข้าเมื่อครั้งยัง
 เล็กๆ’” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อิสรอฮ์ :23-24)

ฉะนั้น มนุษย์จะไม่พบกับความดีงามในโลกนี้ได้เลยถ้าหากเขา
 เป็นผู้เนรคุณและอกตัญญูต่อพ่อแม่ทั้งสองคนของเขา

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. พ่อแม่เป็นคนที่มีความดีมาแต่กำเนิดมาบนโลกนี้
2. อัลลอฮ์สั่งให้มนุษย์ทำดีและตอบแทนคุณของพ่อแม่

3. การตอบแทนคุณและการกตัญญูต่อพ่อแม่ถือเป็นหน้าที่ที่สูงส่ง และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง
4. ความประเสริฐของการทำดีต่อพ่อแม่ นั้นยิ่งใหญ่กว่าการออกไปต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์
5. การนบรคุณต่อพ่อแม่เป็นบาปใหญ่
6. เราทุกคนต้องเป็นบุตรที่ดีของพ่อแม่ ต้องปรนนิบัติต่อทั้งสองคนด้วยความเมตตา ต้องไม่ทำให้ทั้งสองเสียใจ ต้องไม่แสดงอาการเกลียดชังแม่เพียงด้วยคำพูดที่หยาบคายไม่น่าฟัง หรือแสดงความรำคาญ ฯลฯ
7. การขอดูอาให้กับพ่อแม่ถือเป็นวิธีการทำดีต่อพ่อแม่อีกประการหนึ่งเช่นเดียวกัน

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าท่านเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือไม่? เพราะเหตุใด?
2. ท่านคิดว่าจะแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ของท่านได้อย่างไร? ด้วยวิธีไหนบ้าง?
3. เวลาที่พ่อแม่ของท่านเสียใจ ท่านคิดว่าต้องทำอย่างไรเพื่อแสดงความสำนึกคุณต่อทั้งสอง?

บทที่ 14 อโยโฆธ

ความโกรธเป็นอาการที่แสดงออกถึงการไร้ความยับยั้งสติ อารมณ์ชั่วครู่ชั่วขณะที่มีอาการโกรธอาจจะก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ทันได้รู้สึกตัว เมื่อใดที่อาการโกรธหายไป และรู้สึกตัวอีกครั้ง ความเสียใจก็จะเกิดขึ้นกับผู้ที่ไม่ยับยั้งตนแสดง ความก้าวร้าวหรือก่อความเสียหายในขณะที่ตนมีอาการโมโหโกรธา

ด้วยเหตุนี้อิสลามจึงสั่งให้ระวังนิตย์ชอบโกรธ เพราะมักจะเป็นภัยต่อมนุษยย์มากกว่าให้คุณประโยชน์ การระงับความโกรธบางครั้งก็ไม่ใช่ว่าทำได้ง่าย ๆ ดังนั้นผู้ที่สามารถยับยั้งตนและระงับความโกรธได้จึงถือเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งอย่างแท้จริง

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลม ได้กล่าวไว้มีความว่า “ผู้ที่แข็งแกร่งนั้นไม่ใช่ผู้ที่สามารถล้มคู่ต่อสู้ได้ แต่ผู้ที่แข็งแกร่งคือผู้ที่สามารถควบคุมตัวเองได้ในยามโกรธ” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และ มุสลิม)

การระงับความโกรธจึงเป็นลักษณะของผู้ศรัทธาและผู้ยำเกรงต่ออัลลอฮุ พระองค์ได้สาธยายถึงคุณลักษณะของบุคคลเหล่านี้ว่า

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْغَيْظِ

وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

(134:)

“คือบรรดาคนที่ใช้จ่ายให้ทานทั้งในยามสุขและยามทุกข์
อีกทั้งระงับความโมโหโกรธาและให้อภัยแก่คนอื่น
แท้จริงแล้วอัลลอฮ์ทรงรักบรรดาผู้ที่กระทำความดีงาม”
(อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อาล อิมรอน: 134)

อาการโกรธเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้กับทุกคน ดังนั้นจึงต้องระวังตน
อยู่เสมอ โดยเฉพาะคนที่มีอารมณ์ฉุนเฉียวง่าย ซึ่งอาจจะสร้างความ
เดือนร้อนให้กับผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล เป็นที่เซียดขยาตของคนอื่น และไม่มี
ผู้ใดอยากใกล้ชิด

ครั้งหนึ่งได้มีผู้ชายคนหนึ่งมาขอให้ท่านรอซูล คืออลลัลลอฮ์
อะลัยฮิ วะสัลลัม ตักเตือนเขา ท่านรอซูลได้สั่งเขาว่า “ท่านจงอย่าโกรธ”
ท่านได้ทวนเช่นนั้นหลายครั้งว่าอย่าโกรธ (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

เพราะอาการโกรธเกือบจะไม่เป็นผลดีใดๆ เลยต่อตัวมนุษย์
เป็นอาการที่เกิดจากการยุหยาปล่องของชัยฏอน ผู้ที่มีอาการเช่นนั้นจึง
ต้องหาวิธีเพื่อระงับความโกรธเสีย

ท่านรอซูล คืออลลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้แนะนำวิธีการระงับ
ความโกรธโดยให้กล่าวคำว่า

“อาอูซุ บิลลาฮฺ มินฺฮฺ ชัยฎอนิร รอฎีม”

ความหมายคือ “ข้าขอให้อัลลอฮฺช่วยคุ้มครองให้พ้นจากการล่อลวงของชัยฎอน” (รายงานโดยอัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ยังได้กล่าวไว้อีกมีความว่า “พึงรู้เถิดว่าความโกรธคือถ่านไฟที่อยู่ในใจของมนุษย์ พวกเขาไม่เห็นดอกหรือว่าตาของเขาแดงกำและกรามของเขาพองโต เพราะฉะนั้นใครที่มีอาการเช่นนั้นให้เขารีบไปอาบน้ำวุฎูอฺ (อาบนํ้าสะอาด)” (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์)

นอกจากนี้ผู้ที่สามารถระงับความโกรธจะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากอัลลอฮฺในวันอาคีเราะฮฺ เช่นที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “ผู้ใดที่ระงับความโกรธไว้ในขณะที่เขาสามารถปะทุมันออกมาได้ ในวันกิยามะฮฺอัลลอฮฺจะเรียกเขาท่ามกลางผู้คนมากมาย และให้เขาเลือกจะเอานางสวรรค์คนใดก็ได้ตามใจเขา” (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. ความโกรธเป็นอาการที่ไม่พึงประสงค์ เพราะแสดงออกถึงความไร้สติซึ่งสามารถสร้างความเดือดร้อนและความเสียหายทั้งต่อตัวเองและผู้อื่นได้
2. การระงับความโกรธเป็นบุคลิกลักษณะของผู้ศรัทธาและยำเกรงต่ออัลลอฮฺ เป็นสิ่งที่พระองค์รักใคร่

3. ความโกรธเป็นการยุหยาบของชัยภูวน ผู้ที่มีอาการโกรธจึงควรขอให้อัลลอฮ์คุ้มครองเขาให้พ้นจากมัน
4. การระงับความโกรธได้ถือเป็นความแข็งแกร่งของจิตใจ
5. ถ้ามีอาการโกรธอย่างถึงที่สุดให้แก้ด้วยการอาบน้ำชำระมาด ถ้ายังไม่หมดอีกก็ให้รับละหมาดเพื่อให้ใจสงบขึ้น
6. ผู้ที่สามารถระงับความโกรธจะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากอัลลอฮ์ในวันอาคีเราะฮ์

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าความโกรธมีผลเสียต่อตัวเองและผู้อื่นอย่างไรบ้าง?
2. เวลาที่ท่านโกรธ ท่านมีวิธีแก้อย่างไรบ้าง? กรุณายกตัวอย่าง

มุสลิมต้องหาความรู้

อิสลามเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาอย่างยิ่ง เนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตของมนุษย์ เป็นหัวใจของความเจริญ ดังที่เรารู้กันว่าการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในด้านต่างๆจำเป็นต้องอาศัยวิชาความรู้จึงจะได้รับผลความสำเร็จ

ดังนั้นตั้งแต่เริ่มแรกที่อิสลามแผ่ขยาย อิสลามได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มนุษย์มีความรู้ ดังปรากฏในห้าอายะฮ์แรกที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้ท่านนบีมุหัมมัด คืออัลลิลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ซึ่งได้เริ่มด้วยอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้มีการศึกษาหาความรู้ อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝
 أَلَمْ يَكُنْ عَلِيمًا ۝ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ
 مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝ (5-1:)

“จงอ่านด้วยพระนามแห่งผู้อภิบาลของเจ้าผู้ทรงให้
บังเกิด ทรงให้บังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด จงอ่านเถิด
และผู้อภิบาลของเจ้านั้นผู้ทรงใจบุญยิ่ง ผู้ทรงสอนการ
ใช้ปากกา ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้” (อัลกุรอาน
สุเราะฮ์ อัล-อะลัก: 1-5)

ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน โดยเฉพาะความรู้
เกี่ยวกับศาสนา เช่นความรู้เกี่ยวกับการศรัทธา การปฏิบัติศาสนกิจ
จริยธรรมมุสลิม เป็นต้น ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้
กล่าวไว้มีความว่า “ผู้ใดที่อัลลอฮ์ประสงค์ให้เขาได้รับความดีงาม
พระองค์จะทรงทำให้เขาเข้าใจศาสนา” (รายงานโดยอัล-บุคอรี)

โดยเฉพาะความรู้ในด้านการศรัทธาต่ออัลลอฮ์นั้นยิ่งมี
ความสำคัญเป็นอันดับแรก อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

(وَالْمُؤْمِنَاتِ) (19 :)

“พึงรู้เถิด (คือต้องหาความรู้) ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่
เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์ และจงขออภัยโทษต่อ
ความผิดเพื่อตัวเจ้าและเพื่อบรรดาผู้ศรัทธาชายและ
บรรดาผู้ศรัทธาหญิง” (อัลกุรอาน สุเราะฮ์ มุหัมมัด: 19)

การศึกษาหาความรู้เพื่อใช้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบทบัญญัติ
ศาสนา จึงนับว่าเป็นหน้าที่สำหรับมุสลิมทุกคน เช่นที่ท่าน

รอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า *“การศึกษาหาความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน”* (รายงานโดย อิบน์ มาญะฮฺ)

ความจำเป็นที่ต้องหาความรู้ไม่แตกต่างจากความจำเป็นของการละหมาด การถือศีลอด การจ่ายซากาต และบทบัญญัติอื่นๆที่จำเป็นต้องปฏิบัติในอิสลาม

อิสลามต้องการให้คนมุสลิมศึกษาและแสวงหาความรู้ที่มีประโยชน์เท่านั้น ทั้งที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติศาสนกิจและการประกอบอิบาดะฮฺ ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลัม ได้กล่าวในดุอาอของท่านในตอนหนึ่งมีความว่า *“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอจากพระองค์ซึ่งความรู้ที่มีประโยชน์”* (รายงานโดย อิบน์ มาญะฮฺ)

ส่วนความรู้ที่มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในโลกนี้ ก็เป็นสิ่งที่อิสลามสนับสนุนให้ศึกษาเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นปัจจัยส่งเสริมในเรื่องอาคิเราะฮฺอีกทอดหนึ่ง ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า *“พวกท่านมีความรู้เรื่องมากกว่าฉัน เกี่ยวกับกิจการทางโลกของพวกท่าน”* (รายงานโดยมุสลิม)

มุสลิมทุกคนจึงต้องเอาใจใส่ในเรื่องการหาความรู้เพื่อให้เข้าใจศาสนาและปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยต้องหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ ไม่ว่าจะ เป็นประโยชน์ในโลกนี้หรือโลกหน้า

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การหาความรู้มีความสำคัญต่อมุสลิมทุกคน
2. มุสลิมต้องหาความรู้เพื่อทำความเข้าใจกับศาสนา และปฏิบัติให้ถูกต้องตามบทบัญญัติอิสลาม

3. การไม่รู้เป็นเหตุให้มุสลิมประพฤติปฏิบัติตนอย่างผิดๆ
4. ความรู้ที่มุสลิมต้องศึกษาคือความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ตัวเขาทั้งในเรื่องศาสนาและการยังชีพบนโลกนี้

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าความรู้อะไรบ้างที่สำคัญสำหรับท่าน?
2. ท่านคิดว่าเพราะเหตุใดอิสลามจึงสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้?
3. ท่านคิดว่าสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ไหน? อย่างไร?

อัลกุรอานทางนำชีวิต

อัลกุรอาน คือ พระดำรัสของอัลลอฮ์ที่ทรงประทานแก่ท่านนบี มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผ่านมลาอิกะฮ์ญิบรีล เป็น คัมภีร์เล่มสุดท้ายของอัลลอฮ์สำหรับมนุษยชาติ เพื่อเป็นทางนำสำหรับ มนุษย์ไปสู่การมีชีวิตที่มีความสงบสุขในโลกนี้และโลกหน้า อัลลอฮ์ได้ ตรัสไว้ว่า

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

(9:) ﴿๑﴾

“แท้จริง อัลกุรอานนี้ นำสู่ทางที่เที่ยงตรงยิ่งและแจ่มขาว ดีแก่บรรดาผู้ศรัทธาที่ประกอบความดีทั้งหลายว่า สำหรับพวกเขา นั้น จะได้รับการตอบแทนอันยิ่งใหญ่”

(อัล- กุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อิสรออ: 9)

นอกจากนั้นอัลกุรอานยังเป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ยิ่งใหญ่และตลอดกาลจนถึงวันกิยามะฮ์ เป็นธรรมนูญแห่งชีวิตของประชาชาติมุสลิมที่

ครอบคลุมทุกๆด้าน ไม่ว่าจะในเรื่องส่วนตัว หรือในเรื่องครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

อัลกุรอานมีคุณลักษณะเด่นหลายประการคือ ถูกประทานลง จากอัลลอฮ์ไม่ใช่เป็นการคิดมาจากมนุษย์ ได้รับประกันจากอัลลอฮ์ว่า ปลอดภัยจากการเปลี่ยนแปลง ถูกประทานแก่มนุษย์ทั้งมวลและฉุิน

คำสอนอัลกุรอานเป็นคำสอนที่ครอบคลุมชีวิตของมนุษย์ใน ทุกๆด้าน เป็นคัมภีร์ที่มีคำสอนและบทบัญญัติที่ใช้ได้ตลอดกาลและทุก สถานที

หน้าที่ของมุสลิมต่ออัลกุรอาน คือต้องยึดมั่นและศรัทธาว่าอัล- กุรอานเป็นดำรัสของอัลลอฮ์ ยึดมั่นและศรัทธาว่าคำสอนต่างๆในอัล- กุรอานเป็นคำสอนที่ถูกต้องและครอบคลุมในทุกๆด้าน

มุสลิมทุกคนต้องปฏิบัติตามคำสอนของอัลกุรอาน ไม่ว่าจะคำสอน นั้นเกี่ยวข้องกับศาหรือที่เกี่ยวกับปฏิบัติ พยายามเป็น มิตรกับอัลกุรอานให้ใกล้ชิดที่สุดด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอ พยายาม ให้เป็นกิจวัตรประจำวันและอ่านให้มากที่สุด เพื่อจะได้รับทางนำและผล บุญมากที่สุดจากอัลลอฮ์

การอ่านอัลกุรอานต้องพยายามอ่านอย่างพิถีพิถะระห์ และ ควรอ่านในสภาพบริสุทธิ์คือน้ำสะอาดและปกปิดร่างกาย อ่านใน สถานที่สะอาด พยายามทำความเข้าใจเนื้อหาสาระในอัลกุรอานด้วยการ เรียนรู้และศึกษาความหมายของอัลกุรอานจากผู้รู้ และค้นคว้าจาก หนังสือคำแปลอัลกุรอานและหนังสืออธิบายอัลกุรอาน เพื่อจะได้ เข้าใจอัลกุรอานอย่างลึกซึ้ง

การอ่านอัลกุรอานเป็นสิ่งที่อิสลามกำชับและส่งเสริมอย่างยิ่ง โดยได้กำหนดผลบุญมากมายไว้ เช่นที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีว่า “พวกท่านจงอ่านอัลกุรอานเถิด เพราะในวัน กิยามะฮ์มันจะคอยให้ความช่วยเหลือแก่มีตรสหาย (คือผู้ที่อ่านมัน)” (รายงานโดยมุสลิม)

ท่านได้กล่าวอีกมีความว่า “ผู้ใดที่อ่านอัลกุรอานหนึ่งตัวอักษร เขาจะได้รับหนึ่งความดีงาม โดยหนึ่งความดีงามนั้นจะเพิ่มทวีคูณเป็นสิบ เท่า ฉะนั้นไม่ได้บอกว่า อลิฟ ลาม มีม เป็นหนึ่งอักษร แต่อลิฟ เป็นหนึ่ง อักษร ลาม เป็นหนึ่งอักษร มีม ก็เป็นอีกหนึ่งอักษร” (รายงานโดยอัต-ติรมิซีย์)

นอกจากนี้การอ่านอัลกุรอานจะช่วยให้จิตใจสงบ ความศรัทธา ในใจเพิ่มพูน เช่นที่อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُ رَبِّهِمْ زَادُوا إِيمَانًا ﴿٢﴾

(2:)

“และ(ผู้ศรัทธานั้น)เมื่อใดที่ได้ฟังอัลกุรอานแล้ว จะทำ ให้ศรัทธาของพวกเขาเพิ่มพูนขึ้น” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัล-อันฟาล :2)

เมื่อมุสลิมปฏิบัติตามคำสอนของอัลลอฮฺในอัลกุรอาน เขาจะได้ ประโยชน์อย่างมากมาย เช่น ได้รับทางนำจากอัลลอฮฺ ทำให้ความศรัทธา มีความมั่นคงและเข้มแข็ง มีความมั่นใจต่ออัลลอฮฺเพิ่มมากขึ้น ทำให้ จิตใจบริสุทธิ์และรำลึกต่ออัลลอฮฺเสมอและเกรงกลัวต่อวันอาคิเราะฮฺ มากขึ้น กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกจะปฏิบัติตามคำสอนของอัลลอฮฺอย่าง

สม่ำเสมอและละเว้นสิ่งที่ห้ามต่างๆ ส่งเสริมให้เป็นมุสลิมที่ดี มีศีลธรรม และคุณธรรมสูง ป้องกันจากการกระทำที่ขัดกับบทบัญญัติและคำสอนของพระผู้เป็นเจ้า

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ซึ่งเป็นพระดำรัสของอัลลอฮ์ที่ทรงประทานให้เป็นทางนำแก่มนุษยชาติ
2. อัลกุรอานมีความสำคัญต่อมุสลิม เพราะเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนและบทบัญญัติต่างๆ ไว้
3. มุสลิมมีหน้าที่ต้องศรัทธาและปฏิบัติตามคำสอนของอัลกุรอาน
4. การอ่านอัลกุรอานมีความประเสริฐและประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ มีผลบุญที่มหาศาล
5. การปฏิบัติตามคำสอนของอัลกุรอานจะก่อให้เกิดผลดีต่างๆ มากมายแก่ตัวมนุษย์

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าคัมภีร์อัลกุรอานมีความสำคัญต่อท่านอย่างไรบ้าง?
2. ท่านคิดว่าได้ปฏิบัติตามคำสอนอัลกุรอานแล้วในเรื่องใดบ้าง?
3. ท่านสามารถที่จะอ่านอัลกุรอานได้หรือไม่? ถ้าได้ ท่านอ่านอัลกุรอานสัปดาห์ละกี่ครั้ง? ถ้าท่านอ่านไม่ได้ ท่านคิดว่าสามารถที่จะศึกษาเพื่อให้สามารถอ่านได้หรือไม่?

เวลาคืออายุของชีวิต เป็นนิมิต(คุณค่า)ที่สำคัญสำหรับมนุษย์
อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงนิมิตอันสำคัญนี้ว่า

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ ۗ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ

(34-33:) وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

“และพระองค์ทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็น
ประโยชน์แก่พวกเจ้า โดยโคจรเป็นปกติ และทรงให้
กลางคืนและกลางวันเป็นประโยชน์แก่พวกเจ้า” (อัล-
กุรอาน สูเราะฮ์ อิบรอฮีม: 33)

อายุขัยของมนุษย์บนโลกนี้นั้นสั้นแสนสั้น เมื่อเทียบกับเวลาในโลก
หน้า หน้าทีของมนุษย์ในขณะที่มีชีวิตในโลกนี้จึงเป็นการตัดดวงและใช้
ประโยชน์จากเวลาที่มีอยู่ให้มากที่สุด เพื่อเตรียมสัมภาระที่จำเป็นและ
พร้อมสำหรับการเดินทางอันแสนยาวนานในโลกหน้า

ด้วยเพราะความจำกัดของเวลาที่มีอยู่ ดังนั้นมนุษย์จึงควรรู้จัก
ใช้เวลาให้ดีที่สุด ไม่ปล่อยให้เวลาและอายุขัยของชีวิตหลุดลอยไปโดยไร้

ประโยชน์ใดๆ ต่อตัวเอง การละเลยต่อการใช้เวลาให้คุ้มค่าในชีวิตนี้ถือว่าเป็นความขาดทุนที่ใหญ่หลวง แต่กระนั้นก็มีมนุษย์มากมายจมอยู่ในสภาพของการใช้เวลาไม่เป็น ท่านรอซูล คือลลลอฮฺ อะลียฮิ วะลลัลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “*นิอัมัตสองประการที่มนุษย์หลงลืมและใช้อย่างเสียหายมากที่สุด นั่นคือสุขภาพที่ดีและเวลาว่าง*” (รายงานโดยอัล-บุคอรี)

การหลงลืมของมนุษย์ต่อการใช้นั้น มีรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่ที่สำคัญที่สุดคือการหลงลืมความเป็นจริงของชีวิต ว่าตนเป็นบ่าวของอัลลอฮฺ มีหน้าที่ต้องศรัทธาต่อพระองค์ ตั้งปฏิบัติความดีงาม เพื่อใช้เป็นสัมภาระในโลกหน้า มนุษย์จะขาดทุนอย่างมหาศาลถ้าหากในชีวิตของเขาไม่ได้นึกถึงสิ่งเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากเขาใช้เวลาในชีวิตเพื่อปรนเปรอความต้องการของตัวเองและอารมณ์ใฝ่ต่ำ เพื่อความสุขสนุกสนานชั่วครู่ชั่วคราวบนโลกนี้เพียงอย่างเดียว

ดังนั้น การป้องกันการขาดทุนจากการใช้เวลาคือการกลับไปสู่คำสั่งสอนของอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ
وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾ ()

“ขอสาบานด้วยเวลา แท้จริงมนุษย์นั้นอยู่ในความขาดทุนอย่างแน่นอน ยกเว้นผู้ที่ศรัทธาและปฏิบัติความดีงาม และผู้ที่สั่งเสียและตักเตือนกันใน

ลัจธรรมความถูกต้อง และสิ่งเสียกันให้มีความ
อดทน” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-อัศร)

ความขาดทุนที่ใหญ่หลวงคือความขาดทุนในโลกหน้า เพราะ
ปล่อยปะละเลยเวลาในโลกนี้ โดยไม่ใช้ประโยชน์เพื่อเตรียมพร้อมสู่การ
เดินทางไปยังโลกอาคิเราะฮ์ อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

قُلْ إِنَّ الْخُسْرَيْنَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾

(15:)

“จงกล่าวเถิด(มุหัมมัด) แท้จริงบรรดาผู้ขาดทุนนั้นคือผู้
ที่ทำให้ตัวเองและครอบครัวเสียหายในวันกิยามะฮ์ ฟังรู้
เถิดว่านั่นคือการขาดทุนที่ชัดแจ้ง” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์
อัซ-ซุมัร : 15)

เพื่อหลีกเลี่ยงความขาดทุนในชีวิตอันยาวนานในโลกหน้า
มนุษย์จึงต้องรักษาความศรัทธาและการปฏิบัติความดีของตนอยู่เสมอ
และต้องรู้จักจกจกฉวยโอกาสที่มีอยู่เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับตนเองเพื่อจะ
ได้ประสบความสำเร็จในโลกหน้า ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ
วะลัลลัม ได้กล่าวกำชับไว้มีความว่า “จงฉวยโอกาสในทำอย่าง ก่อนอีก
ทำอย่างจะมาถึง นั่นคือความหนุ่มก่อนความแก่ สุขภาพดีก่อนการเจ็บไข้
ความมั่งมีก่อนจะยากไร้ เวลาว่างก่อนจะไม่มีเวลา และการมีชีวิตก่อน
ความตายมาเยือน” (รายงานโดย อัล-ฮาकिม)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. เวลาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ เพราะหมายถึงอายุขัยและชีวิตของเขา
2. เวลาในโลกนี้แสนสั้นยิ่งนักเมื่อเทียบกับเวลาในโลกหน้า ดังนั้นมนุษย์จึงต้องรู้จักใช้เวลาให้เป็น
3. อัลลอฮ์สั่งให้มนุษย์ใช้เวลาในชีวิตให้คุ้มค่าที่สุด เพื่อผลประโยชน์ของเขาในโลกหน้า
4. การปล่อยปะละเลยเวลาในชีวิตถือเป็นความขาดทุนและความเสียหายอย่างใหญ่หลวง
5. มนุษย์จะพ้นจากความขาดทุนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ถ้าหากสามารถรักษาอีมานหรือความศรัทธาของตนต่อพระผู้เป็นเจ้า รวมทั้งหมั่นปฏิบัติความดีอย่างไม่ขาดตกบกพร่องเป็นสม่ำเสมอ

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าวัยหนุ่มมีความสำคัญสำหรับมนุษย์อย่างไรบ้าง? กรุณาแสดงความคิดเห็น
2. ท่านมีวิธีใดบ้างเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์?
3. ท่านคิดว่าควรจะต้องทำอย่างไรบ้างเพื่อไม่ให้ขาดทุนในวันอาคิเราะฮ์?

บทที่ 18

มารยาทมุสลิม

จริยธรรมและมารยาทเป็นสิ่งที่สำคัญในอิสลามเป็นอย่างยิ่ง การมีมารยาทคือการที่มุสลิมมีอุปนิสัยที่ดีงามติดตัว เป็นเครื่องประดับประจำกายของเขา เป็นการสร้างความรู้สึกชื่นชอบแก่ผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “แท้จริงแล้ว ฉันถูกส่งมาเพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับมารยาทที่ดี” (รายงานโดยอะหมัด)

ท่านได้กำชับให้มุสลิมนั้นเป็นคนที่มีการยาทต่อผู้อื่น เช่นการพูดด้วยดี การให้สลาม การยิ้มแย้มให้กัน การเห็นอกเห็นใจ การเคารพความคิดเห็น การให้เกียรติ ไม่เหยียดหยาม ไม่ติฉินนินทา ไม่ด่าไม่สาปแช่งต่อกัน เป็นต้น

ท่านได้กล่าวไว้มีความว่า “ท่านจงอย่าเกรงต่ออัลลอฮฺตลอดเวลาไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน และจงทำความดีปล้ำความชั่ว และจงคลุกคลีกับผู้อื่นด้วยมารยาทที่ดี” (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์)

ท่านยังได้กล่าวอีกมีความว่า “มุสลิมกับมุสลิมเป็นพี่น้องกัน จะต้องไม่รังแก(ก่อความอธรรม)แก่เขา ไม่ย่ำยีเขา และไม่เหยียดหยามเขา” (รายงานโดย มุสลิม)

“รอยยิ้มที่ปรากฏให้เห็นแก่พี่น้องของท่านนั้นเป็นเศาะดะเกาะฮฺ” (รายงานโดย อิบน์ หีบมาน)

“ห้าประการที่เป็นหน้าที่ของมุสลิมที่พึงปฏิบัติต่อมุสลิม คือการตอบรับสลาม การกล่าวรับผู้ที่จาม การตอบรับคำเชิญ การเยี่ยมผู้ป่วย และการส่งศพไปสู่สุสาน” (รายงานโดย มุสลิม)

“ความดีนั้นคือการมีมารยาทที่ดี” (รายงานโดย มุสลิม)

“ไม่ใช่พวกเรา ผู้ที่ไม่เมตตาและเอ็นดูเด็กๆ และผู้ที่ไม่ให้เกียรติผู้ใหญ่” (รายงานโดย อัศ-ติรมิซีย์)

การมีมารยาทที่ดีนั้นจะต้องแสดงกับทุกคนไม่เพียงเฉพาะกับมุสลิมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น กับผู้อื่นที่ไม่ใช่มุสลิมก็ต้องแสดงมารยาทที่ดีด้วยเช่นกัน เพราะมุสลิมเป็นผู้นำแห่งความดีงาม จึงสมควรต้องเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นได้สัมผัสถึงมารยาทและจริยธรรมความดีงามของตน

ครั้งหนึ่งได้มีชาวยิวเข้ามาหาท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลลิม และกล่าวว่า “ขอความตายประสบแก่ท่าน” แทนที่พวกเขาจะกล่าวสลาม ท่านอาอิชะฮฺสุภรรยาของท่านรอซูลได้ยืนดั่งนั้นจึงตอบไปว่า “ความตายจะประสบกับพวกเจ้านั้นแหละ” เมื่อท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลลิม ได้ยินเช่นนั้นก็ได้ห้ามอาอิชะฮฺและได้กล่าวว่า “แท้จริงแล้วอัลลอฮฺเป็นผู้นุ่มนวล และทรงรักความนุ่มนวลในทุกๆ สิ่ง” ท่านอาอิชะฮฺได้ถามว่า “ท่านไม่ได้ยินที่พวกเขากล่าวอย่างนั้นหรือ?” ท่าน

รอซูลได้ตอบนางว่า “ก็ฉันได้กล่าวแล้วว่า ‘พวกท่านก็เช่นกัน’ เพียงเท่า
นี้เอง” (รายงานโดย อัลบุคอรีห์ และมุสลิม)

มารยาทที่ดีคือสิ่งที่ทำให้มุสลิมมีเกียรติ และได้รับผลตอบแทน
ใหญ่หลวงในวันอาคีเราะฮ์ ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้
กล่าวไว้มีความว่า “แท้จริงผู้ศรัทธาที่นั้นจะได้รับผลตอบแทนถึงขั้นผู้ถือ
ศีลอดในเวลากลางวันและละหมาดในยามค่ำคืน เพราะการมีมารยาทที่ดี
ของเขา” (รายงานโดย อะหมัด)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. มารยาทที่ดีงามเป็นส่วนหนึ่งของคำสอนอิสลามที่มีความสำคัญ
อย่างยิ่ง
2. มุสลิมเป็นผู้นำและตัวอย่างที่ดีในการมีมารยาททั้งต่อมุสลิมเอง
และต่อผู้อื่นที่ไม่ใช่มุสลิม
3. ลักษณะของมารยาทที่ดีคือการสร้างความสุข หรือไม่สร้างความ
เดือดร้อนให้กับคนอื่น
4. มุสลิมจะต้องมีนิสัยนุ่มนวลอ่อนโยนถึงแม้กับคนที่ทำก้าวร้าว
กับเขา
5. ผลตอบแทนของผู้ที่มีมารยาทที่ดีนั้นเทียบเท่าผู้ที่ถือศีลอดใน
เวลากลางวันและละหมาดในเวลากลางคืน

คำถามหลังบทเรียน

1. มีมารยาทใดบ้างที่ท่านคิดว่าได้ปฏิบัติอยู่เป็นประจำแล้ว? และมารยาทใดที่ท่านยังไม่เคยปฏิบัติ?
2. ท่านคิดว่าอะไรคือผลดีที่ได้จากการมีมารยาทที่ดีต่อผู้อื่น?
3. ท่านคิดว่ามารยาทใดที่ทำได้ง่ายที่สุด? และมารยาทใดที่ทำได้ยากที่สุด? เพราะเหตุใด?

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่สมบูรณ์แบบครอบคลุมทั้งสามองค์ประกอบที่มนุษย์ทุกคนจะต้องมี คือ ด้านการศรัทธา การปฏิบัติ (อิบาดะฮฺ) และมารยาทต่างๆ ที่ดีงาม

ส่วนหนึ่งของมารยาทที่ดีงามก็คือ อิสลามสอนให้ทุกคนมีความซื่อสัตย์ ในทุกๆด้านที่รับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นการซื่อสัตย์ต่อตัวเองหรือผู้อื่น

อิสลามไม่เห็นด้วยกับผู้ที่ชอบพูดในสิ่งที่เขาไม่ปฏิบัติหรือพูดไม่ตรงกับสิ่งที่มีในใจของเขา อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣٠﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣١﴾

(3:)

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย เหตุไฉนพวกเจ้าจึงกล่าวในสิ่งที่พวกเจ้าไม่ได้กระทำ เป็นความพิโรธอันใหญ่หลวงสำหรับอัลลอฮ์ การที่พวกเจ้ากล่าวในสิ่งที่ไม่ได้กระทำ”
(อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัลศ-คือฟ: 3)

อิสลามไม่สนับสนุนและต่อต้านการพูดโกหก ด้วยเพราะมันเป็นนิสัยของพวกสับปลับ หน้าไหว้หลังหลอก หรือที่เรียกกันว่า พวกมุนาฟิก ท่านรอซูล คือลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของคนมุนาฟิกว่า “ลักษณะของคนมุนาฟิกนั้นคือ เมื่อเขาพูดก็จะพูดปด เมื่อสัญญา ก็จะบิดพลิ้ว และเมื่อได้รับความไว้วางใจก็จะทรยศหักหลัง” (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

ท่านอาอิชะฮฺ ภรรยาของท่านรอซูล คือลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวถึงจุดยืนของท่านรอซูลที่มีต่อผู้ที่ชอบพูดโกหกว่า ท่านจะโกรธมากต่อผู้ที่ชอบพูดโกหก เมื่อใดที่ท่านศาสดาได้ยินผู้ใดพูดโกหกเพียงครั้งเดียว ท่านจะโกรธเขาผู้นั้นจนกว่าเขาจะกลับเนื้อกลับตัวและขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺ และสัญญาว่าเขาจะไม่พูดโกหกอีก

การโกหกนั้นจะนำไปสู่ความหายนะและเนรคุณต่ออัลลอฮฺ ส่วนผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เขาผู้นั้นจะเป็นที่รักใคร่ของอัลลอฮฺและเพื่อนมนุษย์ดังหะดีษที่มีความว่า “พวกท่านจงห่างไกลจากการพูดโกหก แท้จริงแล้วการพูดโกหกจะนำไปสู่การกระทำความชั่ว และแท้จริงแล้วการกระทำความชั่ว จะนำไปสู่ชุนนรก และเมื่อชายคนหนึ่งได้กล่าวเท็จอย่างสม่ำเสมอเขาจะถูกอัลลอฮฺบันทึกว่าเป็นจอมโกหกหลอกลวง พวกท่านจงซื่อสัตย์ ซึ่งแท้จริงแล้วความซื่อสัตย์จะนำไปสู่ความดี และแท้จริงแล้วความดีนั้นจะนำไปสู่สวรรค์ เมื่อใดเขาผู้นั้นผู้แต่ความจริง (ซื่อสัตย์) เขาจะถูกอัลลอฮฺบันทึกว่าเป็นคนที่ซื่อสัตย์ยิ่ง” (รายงานโดยอัล-บุคอรี)

หะดีษข้างต้นได้บอกอย่างชัดเจนว่าการพูดความจริงหรือความซื่อสัตย์คือเส้นทางสู่สวรรค์ และความโกหกก็คือเส้นทางไปสู่ชุนนรก

อนึ่ง การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในการเป็นมุสลิมนั้นหมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นเสบียงไว้ในโลกอาคิเราะฮฺ อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

(๙๙:)

“เจ้าจงทำการภักดีต่อองค์อภิบาลของเจ้าจนกว่าความมั่นใจอันแน่นอน(หมายถึงความตาย)จะประสบแก่ตัวเจ้า” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัล-หิจญ์รฺ : ๙๙)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. อัลลอฮฺทรงรักผู้ที่มีความซื่อสัตย์และไม่ชอบการพูดโกหก
2. ผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ พูดไม่ตรงกับการกระทำ จะได้รับความโกรธกริ้วจากอัลลอฮฺ
3. ความซื่อสัตย์เป็นศูนย์ของความดีงามทั้งหมด และเป็นเส้นทางสู่สวรรค์
4. การพูดโกหกเป็นหนึ่งในคุณลักษณะประจำตัวของพวกมุนาฟิก
5. มุสลิมจะต้องซื่อสัตย์ต่ออัลลอฮฺ ต่อตนเอง และผู้อื่น
6. การปฏิบัติศาสนกิจและความดีอย่างสม่ำเสมอ นับเป็นเครื่องหมายแห่งความซื่อสัตย์เช่นเดียวกัน

คำถามหลังบทเรียน

1. กรุณายกตัวอย่างการซื่อสัตย์ต่อตนเอง
2. ท่านคิดว่าการซื่อสัตย์และการพูดความจริงมีผลดีและผลเสียอย่างไรบ้าง?
3. การซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ท่านเห็นด้วยหรือไม่? ถ้าเห็นด้วย จะทำอย่างไรเพื่อรักษานิยัตยความซื่อสัตย์ไว้ให้ได้?

ความสำคัญของการละหมาด

การละหมาดเป็นรูกัน (หลักการ) ที่สองของรูกันอิสลาม และเป็นสิ่งสำคัญยิ่งรองลงมาจากการปฏิญาณตนเป็นมุสลิม เพราะการละหมาดคือเสาหลักของศาสนาที่มุสลิมทุกคนจะต้องช่วยกันรักษาและคงไว้ตราบใดที่ชีวิตยังมีอยู่

อัลลอฮ์ได้กำชับและฝากฝังบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายให้ช่วยกันรักษาและดำรงการละหมาดให้เวลาไว้ ดังดำรัสของพระองค์ที่มีว่า

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ

(238:) ﴿١٣٨﴾

“พวกเจ้าจงรักษาการละหมาดทั้งหลายไว้ และละหมาดที่อยู่กึ่งกลาง (คือ ละหมาดอัศริ) และจงยืนละหมาดเพื่ออัลลอฮ์โดยนอบน้อม” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 238)

และสิ่งสุดท้ายที่ท่านรอซูล คืออัลลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ ผากไว้กับเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่านก่อนที่ท่านจะจากโลกนี้ไปก็คือการ ละหมาดห้าเวลา

การละหมาดเป็นศาสนกิจอันหนึ่งที่จะช่วยสานสายสัมพันธ์อันดี งามและมั่นคงระหว่างพระผู้เป็นเจ้ากับบ่าวของพระองค์ นับตั้งแต่เราเริ่ม กล่าวตักบีร์(อัลลอฮฺ อักบัร) ก็แสดงให้เห็นได้ชัดเจนเลยว่า ขณะนี้บ่าว กำลังเข้าเฝ้าอัลลอฮฺ พระองค์ผู้ทรงสร้าง เพราะว่าตั้งแต่ตักบีร์จนถึงการ ให้สลาม เราจะเห็นได้ว่ากิจกรรมายาทและทุกอิริยาบถที่ถูกแสดงออกมา ในช่วงประกอบพิธีละหมาดนั้น คืออิริยาบถของบ่าวผู้อ่อนแอที่กำลังเข้า เฝ้าพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ คือ พระองค์อัลลอฮฺ

อีกหลักฐานหนึ่งที่จะช่วยบ่งชี้ว่า การละหมาดคือการเข้า เฝ้าอัลลอฮฺก็คือ เวลาที่ผู้ละหมาดอ่านสุเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺ ในทุกๆ ร็อกอ์ของการละหมาด ทุกๆ आयัตที่เขาได้อ่านในสุเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺ นั้น อัลลอฮฺจะทรงตอบรับดังที่มีรายงานในหะดีษของท่านรอซูล คืออัลลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม (รายงานโดย มุสลิม)

ส่วนหนึ่งของประโยชน์สำหรับผู้รักษาไว้ซึ่งการละหมาดก็คือ การละหมาดจะช่วยชำระบาป และจะช่วยชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ปราศจาก สิ่งที่ไม่ดีต่างๆ หรือบาปอันเป็นสิ่งโสโครกที่ติดอยู่ให้หมดสิ้นไป ดัง หะดีษที่มีความว่า “พวกท่านลองตอบสิว่า ถ้าหากว่าหน้าประตูบ้านของ พวกท่านมีแม่น้ำไหลผ่าน เพื่อที่พวกท่านจะได้อาบน้ำชำระร่างกายห้าครั้ง ในทุกๆวัน แล้วท่านยังมีสิ่งสกปรกหรือกลิ่นตัวติดหรือค้างอยู่อีก ไหม?” บรรดาผู้ที่ฟังท่านอยู่ตอบว่า จะไม่มีสิ่งสกปรกหลงเหลือเลย ท่าน ก็กล่าวอีกต่อไปว่า “ดังนั้นการละหมาดห้าเวลาก็เช่นกัน อัลลอฮฺจะทรง

ชำระบาปและความผิดต่างๆ ของพวกท่านด้วยการละหมาด” (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์ และมุสลิม)

ท่านรอซูล คือลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า “การละหมาดห้าเวลาและการละหมาดญุมอะฮฺ (ละหมาดวันศุกร์) หนึ่งไปยังอีกญุมอะฮฺหนึ่ง มีผลตอบแทนคืออัลลอฮฺจะทรงไถ่โทษ (ชำระบาป) ในสิ่งที่ไม่ใช่บาปใหญ่” (รายงานโดย มุสลิม)

การละหมาดมิใช่เพียงแต่สามารถชำระบาปและสิ่งโสโครกเท่านั้น แต่การละหมาดยังสามารถสร้างเกราะป้องกันบาปอีกด้วย ดังดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

(45:)

“แท้จริงการละหมาดสามารถยับยั้งมิให้กระทำความโสโมมและความชั่ว” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัล-อันกะบุต : 45)

นั่นเป็นเพราะว่าการละหมาดคือแสงสว่างที่จะช่วยส่องจิตใจของผู้ศรัทธาบนโลกนี้และในวันอาคิเราะฮฺ ท่านรอซูลได้กล่าวไว้ความว่า “การละหมาดนั้นคือแสงสว่าง” (รายงานโดยมุสลิม)

ซึ่งใครก็ตามที่รักษาไว้ซึ่งการละหมาดเขาจะได้รับแสงสว่างและความสำเร็จในวันอาคิเราะฮฺ

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การละหมาดมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นหลักการข้อที่สองของรูกันอิสลาม(หลักการอิสลาม)
2. การละหมาดคือการแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ที่มุสลิมทุกคนต้องดำรงไว้ได้อย่างเคร่งครัดสม่ำเสมอ
3. การละหมาดเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ของผู้เป็นบ่าวกับพระผู้เป็นเจ้าของเขา
4. การละหมาดใช้เวลาสามารถเป็นได้ทั้งการชำระล้างบาปและสิ่งสกปรกในจิตใจของมนุษย์ และยังเป็นเกราะกำบังจากการล่อลวงของชัยฏอนที่คอยชักจูงมนุษย์ในทางที่ผิด
5. การละหมาดเป็นแสงสว่างให้กับมนุษย์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าเหตุใดมุสลิมจึงต้องรักษาการละหมาดใช้เวลาทุกวัน?
2. ท่านคิดว่าการละหมาดมีผลทางจิตใจของท่านอย่างไรบ้าง?
3. ท่านเห็นว่าควรจะทำอย่างไรเพื่อให้การละหมาดของท่านสมบูรณ์ และมีประโยชน์ต่อท่าน?

บทที่ ๒๑

ฉะหมัดที่มีอภัยเวลา

มีโองการจากอัลกุรอานและจากอัลหะดีษหลายบทด้วยกันที่กำชับมิให้เราละทิ้งการละหมาดโดยไม่มีเหตุที่ถูกต้องทางศาสนา อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿﴾

(5-4:)

“ดังนั้นความหายนะจงมีแต่บรรดาผู้ทำละหมาด โดยที่พวกเขาละเลยต่อการละหมาดของพวกเขา (หมายถึงปล่อยปะละเลยการละหมาด จนต้องละหมาดนอกเวลา)” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-มาอูน: 4-5)

อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงคุณลักษณะคนมูนาฟิกไว้ว่า

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى

(142:)

“และเมื่อพวกเขา (พวกมุนาฟิก) ยืนทำการละหมาด พวกเขาจะกระทำด้วยความเกียจคร้าน” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัน-นีสอาอ์: 142)

ผู้ที่ประกอบการละหมาดด้วยความเกียจคร้าน ทำให้เสร็จแล้วๆ โดยไม่คำนึงถึงความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์อัลลอฮ์หรือความถูกต้องสมบูรณ์ของการละหมาดในแต่ละครั้ง คือ คุณลักษณะของคนมุนาฟิก ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนที่เจ็บปวดในวันอาคิเราะฮ์ นั่นคือการลงโทษในนรกชั้นต่ำสุด

การละหมาดตรงต่อเวลาถือเป็นภารกิจที่ประเสริฐยิ่งกว่าการทำดีต่อพ่อแม่และการต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์ ซึ่งมีระบุในหะดีษว่า มีผู้ถามท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่าศาสนกิจอะไรที่ประเสริฐที่สุด? ท่านตอบว่า “การละหมาดตรงต่อเวลา หลังจากนั้นก็คือการทำดีต่อพ่อแม่ และหลังจากนั้นก็การต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์” (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์ และมุสลิม)

อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญเช่นกัน คือ การละหมาดร่วมกันหรือที่เรียกกันว่า “ละหมาดญะมาอะฮ์” ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ปลุกฝังและส่งเสริมให้ประชาชาติของท่านประกอบการละหมาดญะมาอะฮ์ในมัสญิด โดยที่ผู้ที่ประกอบการละหมาดแบบญะมาอะฮ์นั้นจะดีกว่าผู้ที่ละหมาดคนเดียวถึง 27 เท่า ดังที่มีหะดีษความว่า “การละหมาดญะมาอะฮ์จะดีกว่าการละหมาดคนเดียวถึง 27 เท่า” (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์)

การที่ท่านรอซูล คีออลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ส่งเสริมให้ ประกอบการละหมาดญะมาอะฮฺในมัสญิดนั้นก็เพราะว่ามัสญิดคือ ศูนย์กลางของการพัฒนาและขีดเขลาจิตใจของมุสลิมในสังคม ฉะนั้น การที่เราประกอบการละหมาดญะมาอะฮฺในมัสญิด จึงเป็นการแสดงออก และคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์อันโดดเด่นของอิสลาม อัลลอฮฺได้ชมเชยแก่ผู้ที่ ประกอบการละหมาดในมัสญิดว่าเป็นผู้ที่ช่วยฟื้นฟูบทบาทของมัสญิด และท่านรอซูล คีออลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ย้ำอีกว่า ผู้ที่ ประกอบการละหมาดที่มัสญิดคือผู้ศรัทธา ดังหะดีษที่มีความว่า “เมื่อใด ในหมู่พวกเจ้าได้เห็นชายผู้หนึ่งไปมาหาสู่ที่มัสญิดเป็นประจำ จงเป็น พยานได้เลยว่าเขาคือผู้ศรัทธา” (รายงานโดย อิบน์ มาญะฮฺ)

ความหมายของเสียงอาซาน

ประโยคแรกและสอง คือ

«

»

ความว่า “อัลลอฮฺผู้ทรงยิ่งใหญ่ (สองครั้ง) ข้าขอปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ” ทั้งสองประโยคจะสอนให้เราทราบว่า อิสลามประกอบด้วยโครงสร้างด้านการศรัทธาหรืออากีเดฮฺ ที่มุสลิมทุกคนจะต้องยึดมั่นที่สำคัญคือ การยอมจำนนและมอบน้อมต่อพระองค์ อัลลอฮฺผู้ทรงสร้าง

ประโยคที่สาม

«

»

(สองครั้ง) ความว่า “ข้าขอปฏิญาณตนว่า มุหัมมัด คือศาสนทูตของอัลลอฮ์” จากประโยคนี้แสดงว่า เราพร้อมที่จะยอมรับว่าท่านรอซูลของเราคือแบบอย่างที่ดีของเราในการที่จะเอาบทบัญญัติต่างๆ ของอัลลอฮ์มาปฏิบัติ

ประโยคที่สี่

« »

(สองครั้ง) ความว่า “เรามาละหมาดพร้อมๆ กันเถิด” ซึ่งสอนให้ทราบว่าคุณธรรมของศาสนาอิสลามนั้น คือ สอนให้คนทำแต่ความดี ซึ่งส่วนหนึ่งของความดีนั้นก็คือ การละหมาดร่วมกัน เพราะถ้าเราสังเกตเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือพิธีกรรมของการละหมาดตั้งแต่ต้นจนจบ เราจะทราบได้ว่า ทุกๆ อริยาบถของการละหมาด ไม่ว่าจะเป็นการกระทำล้วนแต่มีประโยชน์ หรือจะอยู่ในรูปของการพูดก็จะสอนให้พูดแต่สิ่งที่ดีงามเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น การละหมาดร่วมกันที่มีสติจะเป็นการสร้างสัมพันธไมตรีที่ดีต่อกันระหว่างผู้ละหมาด และเป็นการสอนวิธีการเคารพและทำตามคำสั่งของผู้นำ

ประโยคที่ห้า

« »

(สองครั้ง) ความว่า “โอ้พวกเรา มาสู่หลักชัยแห่งความสำเร็จกันเถิด” แสดงให้เห็นว่า ศาสนาอิสลามพยายามเชิญชวนและสอนในสิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทั้งโลกนี้และโลกหน้า นั่นก็คือให้มุ่งมั่นทำแต่ความดีหนึ่งในความดีนั้นก็คือการละหมาด

ข้อสังเกตหนึ่งที่เราเห็นได้ชัดว่าบทธาซานนั้นจะเริ่มด้วยหลักการศรัทธาต่ออัลลอฮ์และนอบน้อมต่อพระองค์ และจะจบด้วยประโยคนี้เช่นกัน แสดงว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เรากระทำในโลกนี้จะต้องวางอยู่บนพื้นฐานของการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ทำเพื่ออัลลอฮ์ และเราจะต้องกลับสู่อัลลอฮ์

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การละหมาดเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่ต้องปฏิบัติอย่างตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ
2. อิสลามสนับสนุนให้ละหมาดญะมาอะฮ์เพราะมีความสำคัญและความประเสริฐใหญ่หลวงยิ่ง
3. การเกียจคร้านในการละหมาดเป็นลักษณะที่คล้ายกับนิสัยของพวกเขาพวงมุนาฟิก
4. เสียงอะซานมีความหมายในการเชิญชวนให้มนุษย์หันมาศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ต่อรอซูล และมุ่งมั่นทำความดีเพื่อความสำเร็จในโลกนี้และโลกหน้า

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านเห็นว่าการละหมาดครบห้าครั้งในแต่ละวันให้ตรงต่อเวลามีความสำคัญอย่างไรบ้าง?
2. เพื่อเป็นมุสลิมที่ดี ท่านต้องทำอะไรเมื่อได้ยินเสียงอะซาน?

ตนจากการทำผิดบาป แต่ในบางครั้งก็พลังเพลอไม่สามารถควบคุมจิตใจให้ดีตลอดเวลา จึงพลาดทำผิดลงไป แต่หลังจากนั้นก็พยายามทำดีอีกครั้งเพื่อล้างความผิดนั้น และคอยกล่าวโทษตัวเองที่ไม่รู้จักป้องกันความพลังเพลอจนพลาดกระทำผิดบาป อัลลอฮ์ได้ตรัสถึงอารมณ์ประเภทนี้ไว้ว่า

(2:) وَلَا أَقْسِمُ بِاللِّوَامَةِ ﴿٢٧﴾

“และขอสาบานด้วยอารมณ์ที่คอยกล่าวโทษ (อัน-นัฟซุล เลว่ามะฮฺ)” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อัล-กียามะฮฺ:

2)

อารมณ์ระดับสูงที่สุดคือ “อัน-นัฟซุล มุฎมะฮฺอินนะฮฺ” เป็นอารมณ์สงบเสงี่ยมที่สามารถควบคุมตัวเองให้ดำรงตนอยู่ในครรลองได้ตลอดเวลา ไม่ฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮ์ และไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ใฝ่ต่ำ มนุษย์ผู้เป็นเจ้าของอารมณ์ประเภทนี้จะได้เกียรติและผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่จากอัลลอฮ์ พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

يَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٨﴾ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً

مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَأَدْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَأَدْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

(30-27:)

“โอ้ จิตที่สงบนิ่ง (อัน-นัฟซุล มุฎมะฮฺอินนะฮฺ) เอ๋ย จงกลับไปยังพระผู้อภิบาลของเจ้าด้วยความพอใจและเป็นที่ยอมรับที่พอพระทัยเถิด แล้วจงเข้าไปเป็นหนึ่งในหมู่บ่าวของข้า

และจงเข้าไปพำนักอยู่ในสวรรค์ของข้าเถิด” (อัลกุรอาน
สุเราะฮ์ อัล-ฟัจร: 27-30)

ผลตอบแทนของผู้ที่สามารถเอาชนะอารมณ์ไฟต่ำได้ก็คือสวรรค์
เช่นที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿41﴾ (41-40:)

“และแก่นผู้ใดที่เกรงกลัวต่อสถานะของพระผู้เป็นเจ้า
และได้หักห้ามตนจากอารมณ์ไฟต่ำ แน่แท้ว่าสวรรค์นั้น
คือที่พำนักของเขา” (อัลกุรอาน สุเราะฮ์ อัน-นาซีอาต :
40-41)

เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการทำตามอารมณ์ไฟต่ำนั้นคือเส้นทางสู่
นรก ในขณะที่เส้นทางสู่สวรรค์คือการต่อสู้กับความไม่พอใจของอารมณ์
เช่นที่ท่านรอซูล คือลลลลอฮ์ อะลลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า “นรก
ถูกห้อมล้อมด้วยความอยากของตัณหา (คือบาปทั้งหลายที่เป็นการตาม
อารมณ์) ส่วนสวรรค์นั้นถูกห้อมล้อมด้วยสิ่งที่คุณเจ้าไม่ชอบ (นั่นคือ
การปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์)” (รายงานโดย อิบน์ หีบบาน)

ดังนั้นมุสลิมทุกคนจึงต้องศึกษาวิธีการเอาชนะอารมณ์ไฟต่ำของ
ตัวเอง ด้วยการสร้างความผูกพันกับอัลลอฮ์อยู่เสมอ เพื่อเป็นเกราะ
ป้องกันไม่ให้ชัยฏอนเข้ามาอาศัยจุดอ่อนอารมณ์ของมนุษย์ในการล่อลวง
เขา

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. อารมณ์และจิตใจของมนุษย์เป็นแหล่งกำเนิดของพฤติกรรมต่างๆ ทั้งในด้านดีและชั่ว
2. อารมณ์ใฝ่ต่ำ คืออารมณ์ที่คอยกระชกกระชากให้มนุษย์ทำแต่ความผิด
3. มุสลิมที่ทำพลาดพลั้งทำผิดในบางครั้ง ถือว่ามีอารมณ์ระดับกลาง นั่นคือ อัน-นัฟซุล เล่าว่ามะฮฺ
4. อารมณ์ระดับสูงสุดคือจิตที่สงบหรือ อัน-นัฟซุล มีภูมิอะฮินนะฮฺ เป็นระดับอารมณ์ที่อัลลอฮฺชื่นชมและเตรียมผลตอบแทนอันใหญ่หลวงไว้ให้
5. มุสลิมต้องพยายามเอาชนะอารมณ์ใฝ่ต่ำของตน เพราะการเอาชนะอารมณ์ให้ได้คือการต่อสู้เพื่อเส้นทางสู่ผลตอบแทนอันใหญ่หลวงในสวรรค์

คำถามหลังบทเรียน

1. กรุณายกตัวอย่างพฤติกรรมที่เกิดจากอารมณ์ระดับล่าง(อัน-นัฟซุล อัมมาเราะฮฺ) และอารมณ์ระดับกลาง(อัน-นัฟซุล เล่าว่ามะฮฺ)?
2. ท่านคิดว่ามีวิธีใดบ้างเพื่อเอาชนะอารมณ์ใฝ่ต่ำของตัวเอง? กรุณาแสดงความคิดเห็น
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการทำผิดบาปส่วนใหญ่มักสอดคล้องกับความอยากและตัณหา? เพราะเหตุใด?

ดุอาอฺคืออาวุธของผู้ศรัทธา

การขอดุอาอฺหรือการขอพรต่ออัลลอฮฺเป็นอิบาดะฮฺที่ทำได้ง่ายที่สุด แต่มีความสำคัญอย่างมหาศาล การขอดุอาอฺนอกจากจะเป็นการขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺในเรื่องต่างๆ ที่ผู้ขอมีความต้องการแล้ว ยังเป็นการสร้างความผูกพันอย่างแนบแน่น ระหว่างมนุษย์กับพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งจะเป็นแรงใจและพลังทางจิตวิญญาณให้มนุษย์มีความมั่นคงสามารถต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้เสมอ

ดังนั้น ดุอาอฺจึงเปรียบเสมือนอาวุธของผู้ศรัทธา ที่สามารถใช้ได้ทุกครั้งยามที่ประสบกับปัญหาและความยากลำบากอันเป็นบททดสอบในชีวิต ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “ดุอาอฺเป็นอาวุธของผู้ศรัทธา เป็นเสาหลักของศาสนา เป็นรัศมีแห่งฟ้าผ่าและแผ่นดิน” (รายงานโดยอัล-หาคิม)

เหตุที่การขอดุอาอฺมีสถานะที่สูงส่งเช่นนี้ เพราะการขอดุอาอฺ คือการยอมรับโดยศิโรราบต่อความเป็นพระเจ้าขององค์อัลลอฮฺ การขอจากพระองค์เป็นเครื่องหมายว่าปาวนั้นศรัทธาว่าพระองค์ทรงอำนาจภาพ และเป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยปัจจัยต่างๆ ที่สามารถจะให้แก่ปาวได้ หัวใจของการขอดุอาอฺจึงอยู่ที่การยอมรับในความเกรียงไกรแห่งผู้เป็นเจ้าของ

เพราะถ้าหากมนุษย์ไม่เชื่อและยอมรับในพระเจ้าก็ย่อมต้องไม่ขอ
จากพระองค์

ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์จึงมีบัญชาให้มนุษย์ขออ้อจากพระองค์
พระองค์ทรงรักที่จะให้ปาวนั้นขออ้อจากพระองค์ ในขณะเดียวกันพระองค์จะไม่
โปรด ถ้าหากมนุษย์หนึ่งเฉยไม่ยอมขออ้อ เพราะถือว่าเป็นการ
แสดงออกถึงความหยิ่งโสต่อพระองค์ ผู้ซึ่งมีความเมตตาถนอมพันต่อปวง
ปาว อัลกุรอานระบุไว้มีว่า

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ

يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

(60:)

“และพระเจ้าเป็นเจ้าของพวกเจ้าได้สั่งว่า จงขออ้อจาก
ฉัน แท้จริงบรรดาผู้ยโสในการอ้อบาตะสุต่อฉัน จะต้องเข้า
นรกขณะอันหมิ่นในสภาพที่ต่ำต้อย” (อัลกุรอาน ฆอฟิร: 60)

อัลลอฮ์ทรงเป็นผู้ที่เมตตาต่อมนุษย์ด้วยการเปิดโอกาสให้พวก
เขาขออ้อจากพระองค์โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ไม่จำกัดภาษาที่ใช้
ขอ เพียงแต่มีเงื่อนไข คือต้องตอบรับคำบัญชาของพระองค์และศรัทธา
ต่อพระองค์เท่านั้น พระองค์ได้ตรัสว่า

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ

الِدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۖ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ

يُرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾ (186:)

“และเมื่อใดที่บ่าวของฉันสอบถามเจ้าเกี่ยวกับฉัน ก็ (จงตอบว่า) แท้จริงฉันนั้นอยู่ในใกล้ คอยรับดูมาจากผู้วอนขอเมื่อเขาขอจากฉัน ดังนั้นให้พวกเขาตอบรับฉัน และให้พวกเขาคร่ำครวญต่อฉัน เพื่อพวกเขาจะได้รับ การชี้แนะ”
(อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์: 186)

มนุษย์ทุกคนควรต้องสำนึกว่า ไม่มีผู้ใดอีกแล้วที่รู้ซึ่งถึงความจำเป็นและความต้องการของตนมากกว่าพระองค์ผู้เป็นเจ้าของคือผู้ที่สามารถจัดทุกขภัยที่มนุษย์ประสบ พระองค์จะทำให้ความยากเป็นสิ่งที่ง่าย ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนอยู่ในกำมือของพระองค์และล้วนเป็นไปตามที่พระองค์ทรงประสงค์ อีกทั้งพระองค์ยังเปี่ยมด้วยความกรุณาเมตตาที่มากมายยิ่งนัก

ดังนั้นยังพระองค์เท่านั้นที่เขาต้องวอนขอ และต้องเพียรพยายามไม่เกียจคร้านที่จะขอจากพระองค์

อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

أَمَّنْ تُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ
وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ أَلَيْسَٰ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا
تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

“หรือมีผู้ใดเล่าที่ตอบรับผู้ที่วอนขอยามคับขัน และผู้ที่ขจัดความชั่วร้ายออกไป และผู้ที่ทำให้พวกเขาเจ้าได้ปกครองแผ่นดิน (นอกเสียจากอัลลอฮ์) ยังมีพระเจ้าอื่น

ใดนอกจากอัลลอฮ์อีกหรือ? น้อยนักที่พวกเขาคิด
ใคร่ครวญ” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัน-นัมล: 62)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การขออุมมามีสถานะที่สูงส่งในอิสลาม เพราะเป็นการยอมรับใน
พระเจ้าเป็นเจ้าของ
2. การขออุมมามีผลดีต่อมนุษย์อย่างใหญ่หลวง เช่น เป็นการขอใน
สิ่งที่เขามีความประสงค์ เป็นการสร้างความผูกพันกับอัลลอฮ์
เป็นกำลังใจในการต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคเป็นต้น
3. อัลลอฮ์สั่งให้มนุษย์วอนขอจากพระองค์เท่านั้น การไม่ยอมขอ
อุมมาถือเป็นการหยิ่งยโสต่อความเมตตาของพระองค์
4. เงื่อนไขสำคัญที่อัลลอฮ์จะทรงตอบรับอุมมาของมนุษย์คือการ
ศรัทธาต่อพระองค์อย่างบริสุทธิ์ใจ
5. ไม่มีผู้ใดที่อาจจะเทียบเคียงพระเจ้าได้ ดังนั้นหน้าที่ของ
มนุษย์ก็คือ การเคารพภักดีพระองค์ และต้องมอบความ
ไว้วางใจด้วยการขออุมมาจากพระองค์เท่านั้น

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าการขออุมมาให้ประโยชน์อะไรแก่มนุษย์บ้าง? กรุณา
แสดงความคิดเห็น
2. ท่านคิดว่าเหตุใดการไม่ขออุมมาจึงเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ไม่ทรงโปรด?
3. ท่านคิดว่ามีสิ่งใดบ้างในชีวิตที่ท่านอยากขออุมมาจากอัลลอฮ์
มากที่สุด? กรุณาให้เหตุผล

บทที่ 24 การรำลึกถึงอัลลอฮ์

“อามัล” หรือข้อปฏิบัติทางศาสนาในอิสลามนั้นมีมากมายหลายประการ ทุกอย่างล้วนอยู่บนหลักพื้นฐานของการแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ สร้างความผูกพันกับพระองค์ และยืนยันในความศรัทธาอันเหนียวแน่นที่มีต่อพระองค์

ข้อปฏิบัติต่างๆ เหล่านี้อาจจะมีความยากง่ายแตกต่างกัน แต่ทั้งหมดก็มีจุดประสงค์อยู่บนหลักที่กล่าวมาแล้วด้วยกันทั้งสิ้น

“ซิกรฺ” หรือการรำลึกถึงอัลลอฮ์ คือ*อามัล* ที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าศาสนกิจอื่นๆ ที่อาจจะทำได้ยากกว่าเพราะต้องมีเงื่อนไขหรือกาลเทศะที่ถูกต้องเหมาะสม แต่การรำลึกถึงอัลลอฮ์สามารถที่จะทำได้ทุกเมื่อทุกที่ทุกเวลาโดยแทบจะไม่มีเงื่อนไขใดๆ เลย

ครั้งหนึ่งได้มีเศาะหาบะฮ์กล่าวแก่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลิม ว่าแท้จริงบัญญัติของอิสลามนั้นมีมากมายเหลือเกิน ดังนั้นพอจะบอกได้ไหมว่ามีสิ่งใดที่เป็นศูนย์รวมของบัญญัติต่างๆ ทั้งหมดนั้น? ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลิม ตอบพวกเขาด้วยความว่า “จงทำให้ลิ้นของท่านนั้นเปียกชื้นอยู่เสมอ ด้วยการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์” (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์, อิบน์ มาญะฮ์, อัล-ฮาकिม)

การกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์เป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายที่สุด และมีผลบุญมากมายที่อัลลอฮ์เตรียมไว้เช่นที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้สาธยายไว้มีความว่า “การกล่าว ‘อัล-หัมดุลิลลาฮฺ’ นั้นจะเต็มเต็มตาซึ่งในวันกิยามะฮฺ การกล่าว ‘สุบหานัลลอฮฺ วัล หัมดุลิลลาฮฺ’ นั้นมีผลบุญมากมายเท่าระหว่างฟ้าและแผ่นดิน” (รายงานโดย มุสลิม)

“สองประโยคที่เบาแกลื่นที่จะกล่าว แต่หนักสำหรับการซึ่งในวันกิยามะฮฺ และเป็นที่ยรักของอัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตา นั่นคือ ‘สุบหานัลลอฮฺ วะบิหฺมฺดิฮฺ สุบหานัลลอฮฺอิละฮิมฺ’” (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์และมุสลิม)

“การกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ที่ประเสริฐที่สุดคือ ‘ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ’ การกล่าวขอดุอาอ์ที่ดีที่สุดคือ ‘อัลหัมดุลิลลาฮฺ’ ” (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์ และอิบนุมาญะฮฺ)

นอกจากนี้การอ่านอัลกุรอานก็ยังถือว่าเป็นการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์เช่นกัน เพราะอัลกุรอานเป็นดำรัสของอัลลอฮ์ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ประเสริฐที่สุด และการอ่านอัลกุรอานก็มีผลบุญที่ใหญ่หลวงเช่นเดียวกัน

การรำลึกถึงอัลลอฮ์ด้วยการกล่าวซิกรฺอย่างสม่ำเสมอเป็นแบบอย่างของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ซึ่งท่านได้ปฏิบัติอย่างดีเยี่ยมทั้งยามเช้ายามเย็นและทุกๆ เวลา ด้วยบทซิกรฺต่างๆ ที่มีรายงานจากท่าน ทั้งนี้เป็นการตอบรับต่อคำสั่งของอัลลอฮ์ที่ได้สั่งให้ท่านอดทนในความมานะเพื่อกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ
وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۗ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَلَا تَطَّعَ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا
وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

(28:)

“และจงอดทนอยู่กับบรรดาผู้ที่กล่าวขอพรต่อพระเจ้าผู้
อภิบาลของพวกเขาในยามเช้าและยามเย็นด้วยความ
ประสงค์ในความโปรดปรานของพระองค์ และอย่าได้
หันสายตาของเจ้าออกจากพวกเขา เพราะต้องการสิ่ง
ประดับประดาในโลกดุนยา และอย่าได้เชื่อฟังผู้ที่เราทำ
ให้เขาหลงลืมจากการกล่าวรำลึกถึงเรา โดยเขาได้ทำ
ตามกิเลสในตัวเขา และการงานของเขานั้นเป็นสิ่งที่
เหลวไหล” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-กะหฟี: 28)

พระองค์ยังได้ตรัสอีกว่า

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ
تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

“พึงรู้เถิดว่าด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮ์นั้น หัวใจจะสงบ
นิ่ง” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-เราะอฺดุ: 28)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การกล่าวชกหรือการรำลึกถึงอัลลอฮ์เป็นอามัลที่สำคัญประการหนึ่งในศาสนาอิสลาม
2. การกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์เป็นอามัลที่สามารถทำได้ง่ายโดยไม่มีเงื่อนไขมากมายใดๆ เลย
3. คุณค่าจากการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ที่สำคัญที่สุดเป็นการสร้างความผูกพันกับอัลลอฮ์อยู่เสมอ
4. มุสลิมควรมีความสำนึกและตระหนัก พร้อมกับความอดทนที่จะกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์อยู่ตลอดเวลา เช่นการกล่าว อัลหัมดุลิลลาฮ์, สูบหานัลลอฮ์, ลาอิลาฮะ อิลัลลลอฮ์ ฯลฯ เป็นต้น
5. การอ่านอัลกุรอานก็ถือว่าการรำลึกถึงอัลลอฮ์เช่นกัน เพราะอัลกุรอานคือดำรัสของอัลลอฮ์ การอ่านดำรัสของพระองค์ก็คือการรำลึกถึงพระองค์นั่นเอง
6. การกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์จะทำให้หัวใจสงบนิ่งไม่กระวนกระวาย เพราะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในพลังของอัลลอฮ์

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์เป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่? เพราะเหตุใด?
2. ท่านคิดว่าท่านพร้อมที่จะกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ในเวลาใดบ้าง?
3. ท่านคิดว่ามีบทชกใดบ้างที่ท่านสามารถกล่าวได้?

กิจวัตรตามแบบซุนนะฮฺ

คำว่า “ซุนนะฮฺ” โดยรวมแล้วหมายถึงแบบอย่างของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในกิจกรรมต่างๆ ของการดำเนินชีวิต การตามซุนนะฮฺก็คือ การตามแบบอย่างของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั่นเอง

การตามแบบอย่างของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในการดำเนินชีวิตนั้นเป็นสิ่งที่อิสลามได้กำชับเป็นอย่างยิ่ง เพราะอิสลามถือว่าท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม คือผู้ที่สามารถดำรงชีวิตตามแบบอย่างคำสอนของอัลลอฮุได้สมบูรณ์ที่สุด

ดังนั้นผู้เป็นมุสลิมทุกคนจึงต้องปฏิบัติตามแบบอย่างของท่าน เพื่อจะได้ปฏิบัติตนเป็นมุสลิมให้สมบูรณ์เท่าที่จะทำได้ อัลลอฮุได้ตรัสว่า

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ

يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

(21:)

“ขอสาบานว่า แท้จริงแล้วในตัวของท่านศาสดาแห่งอัลลอฮุนั้น มีแบบอย่างที่ดีงามสำหรับพวกเจ้าที่หวังใน (ความ

โปรดปรานของ) อัลลอฮ์และ (ผลบุญใน) วันอาคิเราะฮ์
และได้กล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์อย่างมากมาย” (อัลกุรอาน
สุเราะฮ์ อัล-อะหฺซาบ: 21)

ทุกๆ กิจการของมุสลิมจำเป็นต้องให้ตรงกับตัวอย่างของท่าน
รอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เพราะหากว่าไม่ตรงแล้วก็ไม่อาจจะ
รับประกันได้ว่าสิ่งที่เขาทำนั้นถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของอัลลอฮ์
หรือไม่

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เองก็ได้สั่งในหลาย
ตอนให้ปฏิบัติศาสนกิจตามแบบอย่างของท่านเช่น “พวกท่านจงละหมาด
เหมือนที่พวกท่านเห็นฉันละหมาด” (รายงานโดย มุสลิม) “พวกท่านจง
เอาวิธีการทำหัจญ์จากฉัน” (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ทำตัวอย่างทั้งหมด
ที่จำเป็นในชีวิตของมุสลิม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ใหญ่ที่สุดหรือที่เล็กที่สุด เรื่อง
เกี่ยวกับศาสนกิจ การครองเรือน การค้าขาย การเรียนการสอน การ
ชำระล้าง การกินการดื่ม การขับถ่าย ฯลฯ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากกวนะ
หรือหะดีษต่างๆ ของท่าน

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เสียชีวิตไปได้ทั้ง
แบบอย่างเหล่านี้ไว้เพื่อให้มุสลิมได้ศึกษาและปฏิบัติตาม ท่านได้กล่าวไว้
มีความว่า “แท้จริงฉันได้ทิ้งสิ่งสองประการไว้แก่พวกท่าน ซึ่งพวกท่านไม่
มีวันที่จะหลงทางถ้าหากตราบไตที่พวกท่านยึดมันอยู่กับมัน นั่นคืออัล-
กุรอานและสุนนะฮ์ของฉัน” (รายงานโดย อัล-หาคิม และอัด-
ดาเราะกูญนี)

การตามแบบอย่างของท่านรอซูล คืออัลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม คือเครื่องหมายของการศรัทธาและความรักที่เรามอบให้ท่านรอซูลอย่าง สมบูรณ์ และยังเป็นเครื่องหมายว่าเรารักอัลลลอฮฺ เช่นที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ

لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿31﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ถ้าหากพวกเจ้ารักอัลลลอฮฺแล้ว ไชริ์ ก็จงตามฉัน แล้วอัลลลอฮฺก็จะรักพวกเจ้า อีกทั้ง พระองค์จะทรงอภัยบาปให้กับพวกเจ้า และอัลลลอฮฺนั้น เป็นผู้ทรงอภัยและเมตตาเสมอ” (อัลกุรอาน สูเราะฮฺ อาล อิมรอน: 31)

ดังนั้นมุสลิมจึงต้องศึกษาให้เข้าใจและเข้าใจถึงวิถีชีวิตและ แบบอย่างของท่านรอซูล คืออัลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง และได้รับทางนำจากการปฏิบัติตาม แบบอย่างของท่าน

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การตามแบบอย่างซุนนะฮฺของท่านรอซูล คืออัลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน
2. การไม่ปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านรอซูล คืออัลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม จะไม่ได้รับการประกันว่าถูกต้องและถูกต้องรับ

3. ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ทำแบบอย่างไว้ใน
ทุกๆ ด้าน เพียงพร้อมแล้วสำหรับประชาชาติของท่าน
4. การตามแบบอย่างของท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม
เป็นเครื่องหมายแห่งความสมบูรณ์ของอิมาน เป็นสิ่งบ่งชี้ว่าเรา
รักอัลลอฮฺและรักท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม
5. มนุษย์จะไม่ประสบกับการหลงทาง หากยึดมั่นในคำสอนของอัล
กุรอานและแบบอย่างของท่าน รอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ
วะสัลลัม

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าซุนนะฮฺของท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม
มีความสำคัญสำหรับมุสลิมอย่างไรบ้าง? กรุณาแสดงความ
คิดเห็น
2. ท่านคิดว่าวิธีใด คือวิธีที่ถูกต้องที่สุดในการแสดงความรักต่อ
ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ?
3. ท่านคิดว่าการเรียนรู้ซุนนะฮฺของท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ
วะสัลลัม ยากหรือง่าย? และสามารถเรียนรู้ได้หรือไม่? กรุณาให้
เหตุผล

อิสติฆฟาร์วันละครั้ง

การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแต่ละวัน ย่อมมีความผิดพลาดเกิดขึ้นเสมอ อันเนื่องมาจากความหลงลืมและทำตามอารมณ์ หรือการล่อลวงของชัยฏอน

ความผิดบาปเป็นสิ่งที่ทำให้หัวใจของผู้กระทำผิดหม่นหมอง เพราะถูกปิดบังด้วยความชั่วที่ตนทำ เป็นเหตุให้เขาดูเป็นคนที่ไร้ราศี ไม่มีความบะเราะกะฮฺ (ความเป็นมงคลหรือความประเสริฐ) ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นการชำระจิตใจให้ใสสะอาดและปลอดจากบาปทั้งหมดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้มีความดีงามเกิดขึ้นในชีวิตของมนุษย์

วิธีการทำความสะอาดจิตใจนั้นทำได้ด้วยการอโฆษต่างๆ และที่สำคัญที่สุด คือ การกล่าว “อิสติฆฟาร์” หรือการกล่าวขออภัยโทษจากอัลลอฮ์

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม เป็นผู้ใช้อัลลอฮ์ทรงปกป้องให้บริสุทธิ์จากบาป แม้กระนั้นท่านก็ยังไม่วางใจที่จะทำอโฆษ พร้อมทั้งได้ทำตัวอย่างด้วยกล่าวอิสติฆฟาร์ถึงวันละหนึ่งร้อยครั้ง ท่านได้กล่าวไว้มีความว่า “แท้จริงฉันพบว่าเหมือนมีสิ่งปกคลุมใจฉันอยู่”

สวรรค์แน่นอน แต่เราก็ยังนิ่งเฉยไม่กระตือรือร้นที่จะขอลูแกโทษ จากอัลลอฮ์ เพื่อให้เราปลดพ้นจากไฟนรกในวันอาคิเราะฮ์

ถ้าจะเปรียบเทียบการอิสติฆฟารุก็เหมือนกับการขบถายของเสีย ออกจากร่างกาย หากในวันหนึ่งเราไม่ได้ขบถายเราก็จะรู้สึกอึดอัดอยู่ไม่ได้ และนับประสาอะไรถ้าหากเราไม่ได้ขบถายเป็นสัปดาห์หรือเป็นปี แน่หนอนว่า ของเสียในร่างกายย่อมต้องบูดเน่า และก่ออันตรายต่อร่างกายอย่างยิ่ง เช่นเดียวกับบาปที่เป็นของเสียในจิตใจเรา ซึ่งจำเป็นต้องขบถายออกเพื่อไม่ให้จิตใจเน่าเสียและได้รับอันตรายจากบาปที่เน่าเสียเหล่านั้น

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. มนุษย์ทุกคนไม่มีใครที่อาจปลดพ้นจากบาปนอกจากท่าน รอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม และบรรดารอซูลท่านอื่นๆ
2. บาปเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของมนุษย์ วิธีการฟื้นฟูจิตใจ ให้ดีขึ้นทำได้ด้วยการกล่าวอิสติฆฟารุ
3. ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ทำตัวอย่างการ กล่าวอิสติฆฟารุถึงวันละหนึ่งร้อยครั้งทุกๆ ที่ท่านเป็นผู้ที่อัลลอฮุ รับรองว่าปลดพ้นจากบาป
4. มุสลิมต้องพยายามและหมั่นกล่าวอิสติฆฟารุให้มากที่สุดในแต่ละวัน และควรรหาเทคนิควิธีง่ายๆ เพื่อให้สามารถทำได้โดยไม่ เบื่อและทำสม่ำเสมอ

5. วิธีอิสติฆฟารุอย่างง่ายคือการกล่าวสั้นๆ ว่า

« »

(อ่านว่า อັซตัฆฺ ฟิรุลลอฮฺ วะ อะฮฺบุดฺ อิลัยฮิ)

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าเหตุใดในบางครั้งจิตใจของมนุษย์ถึงได้อ่อนแอและไม่มีความกระตือรือร้นในการทำดี?
2. ท่านคิดว่าตัวเองสามารถที่จะกล่าวอิสติฆฟารุวันละกี่ครั้ง?
3. ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้างเพื่อให้สามารถกล่าวอิสติฆฟารุได้วันละหลายๆ ?

บทที่ ๑๗

อิสลามสนับสนุนการทำงาน

อิสลามเป็นศาสนาที่สนับสนุนการประกอบอาชีพและการทำมาหากินอย่างสุจริต การทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพเช่นนี้ อิสลามถือว่าเป็นสิ่งที่มีเกียรติ เพราะเป็นการเลี้ยงจากการขอรทานผู้อื่นซึ่งทำให้ตัวเองดูต่ำต้อย

มีหะดีษจากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่ได้กล่าวสนับสนุนการทำงานไว้มีความว่า “ผู้ใดผู้หนึ่งจะไม่รับประทานอาหารใดๆ ที่ประเสริฐไปกว่าสิ่งที่เขาได้หามาด้วยการทำงานจากน้ำมือของตัวเอง” (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

การทำงานหาเลี้ยงชีพด้วยตัวเองแม้เพียงด้วยงานเล็กๆ ที่อาจจะดูไม่มีเกียรติใดๆ ทางสังคมเลย แต่ก็ถือว่าเป็นสิ่งประเสริฐในอิสลาม ดีกว่าการขอจากผู้อื่นโดยไม่ยอมทำงาน ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “การที่พวกท่านผู้ใดผู้หนึ่งหาเงินแล้วแบกบนหลังเอาไปขายนั้น ย่อมดีกว่าการเที่ยวขอจากผู้อื่น ซึ่งเขาอาจจะให้หรือไม่ให้” (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

หะดีษข้างต้นนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามุสลิมไม่ควรมีนิสัยขี้เกียจทำงาน หรืออมมือรอทำไม่ยอมทำอะไรเป็นการเป็นงาน เพราะนั้น

เป็นนิสัยของความไม่เจริญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเที่ยวขอทานจากผู้อื่น
ยิ่งเป็นสิ่งที่อิสลามไม่สนับสนุน

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า
“*เศาะดะเกาะฮุนั้นไม่เหมาะสำหรับคนรวย คนที่สมบูรณ์พร้อมทางด้าน
ร่างกาย หรือคนที่แข็งแรงและสามารถทำงานได้*” (รายงานโดย อัลดะเราะกะฎุนี)

อิสลามสนับสนุนให้ทำงานเพื่อจะได้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและ
สามารถแบ่งปันให้กับผู้อื่นด้วย ผู้ที่ให้นั้นย่อมต้องดีกว่าผู้รับ เช่นที่
ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “*มือ
ข้างบน (ผู้ให้) ดีกว่ามือล่าง (ผู้รับ)*” (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

ดังนั้นเราจึงพบว่าบรรพบุรุษอิสลามสมัยก่อนทั้งบรรดานบี
ทั้งหลายก็เป็นคนที่ทำงาน เช่นนบีมุซาเคยรับจ้างทำงานเลี้ยงแพะ นบี
ดาวิดก็ทำงานและหาเลี้ยงชีพจากน้ำมือของตน “*ท่านนบีดาวูดไม่เคยกิน
อาหารใดวันแต่ที่ได้มาจากการทำงานด้วยน้ำมือของตน*” (รายงานโดย
อัล-บุคอรี)

ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เองก็เคยทำงาน
เช่นกัน สมัยที่ยังเป็นเด็กท่านเคยรับจ้างเลี้ยงแพะและเมื่อเป็นหนุ่มท่าน
เคยทำงานเป็นพ่อค้า และเคยเดินทางค้าขายถึงเมืองซีเรีย

เศาะหาบะฮ์ของท่านก็มีอาชีพต่างๆ หลากหลาย เช่น ท่านอับ
บักร์ นั้นเป็นช่างฝีมือและเป็นพ่อค้า ท่านอุมร์ เป็นชาวสวน ท่านอุษมาน
เป็นพ่อค้า บางท่านนั้นมีทรัพย์สินมากมายจากการค้าขาย ทุกคนล้วน
ขยันขันแข็งในการทำงาน ในขณะที่ไม่เคยละทิ้งภารกิจอื่นๆ ทางศาสนา
เลยแม้แต่น้อย

แบบอย่างต่างๆ เหล่านี้สามารถที่จะเป็นแนวทางที่ดีสำหรับคนรุ่นหลัง เพราะอิสลามเป็นศาสนาที่เอาใจใส่ในทุกๆ เรื่องของมนุษย์ ซึ่งรวมทั้งการทำงานหาเลี้ยงชีพด้วย เห็นได้ชัดจากการที่อิสลามสนับสนุนให้ทำงาน และกำหนดจริยธรรมในการทำงาน เช่น ต้องซื่อสัตย์เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่ยกยอกคดโกง เป็นต้น

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. การทำงานอย่างสุจริตเพื่อหาเลี้ยงชีพเป็นสิ่งที่อิสลามสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง
2. การทำงานไม่ว่าจะเป็นอาชีพอะไรก็ตาม ถ้าหากเป็นอาชีพที่สุจริตแล้ว ล้วนเป็นสิ่งที่ม่เกียรติถึงแม้จะดูต่ำต้อยในสายตาผู้อื่น
3. อิสลามไม่สนับสนุนให้ขอรทานจากผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถจะทำงานได้
4. อิสลามต้องการให้มุสลิมเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ
5. การทำงานเป็นสิ่งที่บรรดานบีและคนรุ่นก่อนได้ทำไว้เป็นแบบอย่างให้คนรุ่นหลังได้ทำตาม

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่าการทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพด้วยตัวเองมีคุณค่าหรือไม่? อย่างไร?
2. ท่านคิดว่าจริยธรรมในการทำงานมีอะไรบ้าง? กรุณายกตัวอย่าง

ในโลกนี้ อาจจะได้ว่าสิ่งที่มีอาณาภาพยิ่งใหญ่ที่สุดนั้น คือความรัก ไม่ว่าจะเป็นความรักของพ่อแม่ ความรักระหว่างสามีภรรยา ความรักระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

แต่ความรักที่ทรงอาณาภาพมากที่สุดและยิ่งใหญ่ที่สุด คือความรักของอัลลอฮ์ที่มีต่อบ่าวของพระองค์ เป็นความรักที่มนุษย์ทุกคนโหยหาและอยากได้ เพราะความรักของอัลลอฮ์เป็นความรักที่บริสุทธิ์ยิ่งกว่าความรักใดๆ เป็นความรักที่จะทำให้มนุษย์ประสบแต่ความสุขในชีวิต และได้รับความคุ้มครองจากอัลลอฮ์อยู่ตลอดเวลา

ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงต้องพยายามหาทางที่จะทำให้อัลลอฮ์มอบความรักให้กับตน โดยต้องศึกษาให้รู้ว่าอะไรบางอย่างที่เป็นกุญแจสู่ความรักของอัลลอฮ์

อันที่จริง ในอัลกุรอานมีระบุถึงคุณลักษณะต่างๆที่อัลลอฮ์รักอย่างมากมาย เช่น แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักบรรดาผู้ยำเกรง บรรดาผู้ชอบความสะอาด บรรดาผู้ทำความดี เป็นต้น

แต่เพื่ออธิบายอย่างง่ายๆ ให้เห็นได้ชัดเจนมากขึ้น ท่านรอซูลคือลลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลัม จึงได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งมีความว่า “อัลลอฮ์

ฮูได้ทรงมีดำรัสว่า ผู้ใดที่ทำร้ายวะลี(สหาย ผู้ใกล้ชิด คนรัก)ฉัน แน่แท้ฉันว่าได้ประกาศต่อผู้กับเขา และไม่มีสิ่งใดที่บ่าวของฉันได้ทำเพื่อใกล้ชิดจะเป็นที่ชื่นชอบแก่ฉันมากไปกว่าสิ่งที่ฉันได้มอบหมายให้เขาทำ(หมายถึงศาสนกิจบังคับหรือฟัรฎู) และบ่าวของฉันนั้นมีอุตสาหะในการเข้าใกล้(ภักดี)ฉันด้วยการปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ที่เป็นความสมัครใจ(ไม่ใช่ฟัรฎู)จนฉันรักเขา เมื่อใดที่ฉันรักเขาแล้ว ฉันจะเป็นหูของเขาที่เขาใช้ฟัง เป็นตาของเขาที่เขาใช้ดู เป็นมือของเขาที่เขาใช้จับ และเป็นเท้าของเขาที่เขาใช้เดิน(เป็นการเปรียบเทียบซึ่งหมายถึงว่าอัลลอฮฺจะชี้แนะเขาและดูแล้วยวะลีส่วนต่างๆ ในร่างกายเขาให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีเท่านั้น) ถ้าเขาขอจากฉันแน่แท้ฉันจะให้แก่เขา ถ้าเขาขอความคุ้มครองจากฉัน แน่แท้ฉันจะคุ้มครองเขา และไม่มีสิ่งใดที่ฉันทำอย่างลังเลเหมือนที่ฉันจะรับเอาชีวิตของผู้ศรัทธาที่ไม่ชื่นชอบความตายในขณะที่ฉันเองไม่อยากจะทำร้ายเขา” (รายงานโดย อัล-บุคอรี)

ประเด็นที่สำคัญในหะดีษข้างต้นคือ กุญแจแห่งความรักของอัลลอฮฺต่อมนุษย์ผู้หนึ่งนั้น อยู่ที่การปฏิบัติภารกิจต่างๆ ที่พระองค์ทรงใช้ให้ครบถ้วน และเสริมด้วยการปฏิบัติศาสนกิจและความดีอื่นๆ ที่เป็นสุนัต (คือทำโดยสมัครใจไม่ใช่ศาสนกิจบังคับ)

เมื่อสามารถรักษาการปฏิบัติศาสนกิจและอามัลได้ดังนี้ ก็จะเป็นที่รักของอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์จะคอยช่วยเหลือและกำกับให้เขาพบแต่สิ่งที่ดีและปลอดภัยจากความเลวร้ายต่างๆ ในชีวิต

ความรักของอัลลอฮฺนั้นยิ่งใหญ่ เพราะเมื่อพระองค์รักผู้ใดพระองค์จะทรงทำให้สรรพสิ่งอื่นทั้งหมดรักคนผู้นั้นด้วยเช่นกัน เช่นที่ท่านรอซูล คือลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “เมื่อใด

ที่อัลลอฮ์รักผู้หนึ่งผู้ใดแล้ว พระองค์จะตรัสกับญิบรีลว่า ฉันได้รักคนผู้นี้แล้ว ดังนั้นเจ้าจงรักเขาด้วย ญิบรีลก็จะรักเขาผู้นั้น แล้วญิบรีลก็จะไปประกาศแก่มลาอิกะฮ์ทั้งหลายบนฟ้าว่า แท้จริงอัลลอฮ์ได้รักคนผู้นี้ดังนั้นพวกเจ้าก็จงรักเขาด้วย มลาอิกะฮ์ทั้งหมดก็จะรักเขา แล้วอัลลอฮ์ก็จะทรงกำหนดการตอบรับจากชาวโลกให้แก่เขา” (รายงานโดย อัล-บุคอรีห์ และมุสลิม)

มุสลิมจึงต้องเพียรพยายามเพื่อหาความรักของอัลลอฮ์อย่างจริงจังเพื่อจะได้รับความดีงามนี้

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. ความรักของอัลลอฮ์เป็นสิ่งที่มุสลิมทุกคนโหยหาเพราะมีค่าแก่ชีวิตของเขาอย่างยิ่ง
2. กุญแจแห่งความรักของอัลลอฮ์คือการปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์และสิ่งสมความดีงามต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
3. เมื่อใดที่อัลลอฮ์รักผู้ใดแล้ว พระองค์จะทรงรับเพื่อปกป้องและชี้นำเขาไปในทางที่ดี
4. ผู้ที่อัลลอฮ์รักจะได้รับความรักจากมลาอิกะฮ์ทั้งหลาย รวมทั้งได้รับความชื่นชอบจากเพื่อนมนุษย์ร่วมโลก
5. มุสลิมต้องเพียรพยายามเพื่อหาความรักของอัลลอฮ์ไม่ว่าจะเป็นด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ การขอดุอา การทำความดีต่างๆ ฯลฯ

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรกับความรักที่อัลลอฮฺมีต่อมนุษย์?
กรุณาแสดงความคิดเห็น
2. ท่านคิดว่ามีวิธีการอย่างไรบ้างเพื่อปฏิบัติตนให้อัลลอฮฺรัก?
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าความรักของอัลลอฮฺต่อมนุษย์นั้นเป็นสิ่งที่
มีค่า? เพราะเหตุใด?

อย่าตายในวันแห่งชัยชนะ

มนุษย์ทุกคนที่อยู่บนโลกนี้ ย่อมมีอายุจำกัด ทุกๆ คนนั้น ต่างก็รอความตายที่จะมาหาพวกเขา เพราะความตายนั้นเป็นสิ่งที่หนีไม่พ้น ดังที่อัลลอฮ์ได้กล่าวตรัสไว้ว่า

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ
ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริงความตายที่พวกเจ้ากำลังวิ่งหนีจากมันนั้นย่อมต้องมาเจอพวกเจ้า แล้วพวกเจ้าก็จะถูกนำกลับไปยังพระผู้อภิบาลผู้ซึ่งรอบรู้สิ่งที่เปิดเผยและความลับ แล้วพระองค์ก็จะบอกพวกเจ้าถึงสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไว้” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-ญุมอะฮ์: 8)

ด้วยเหตุที่ความตายเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่พ้นและไม่มีผู้ใดล่วงรู้ถึงเวลาที่แต่ละคนจะสิ้นชีวิต ดังนั้นมนุษย์จึงต้องระแวงระวังในการดำเนินชีวิต โดยดูแลพฤติกรรมและการกระทำของตนให้อยู่ในกรอบที่อัลลอฮ์พึงพระทัยอยู่เสมอ อย่าให้สิ้นลมในสภาพที่พระองค์ทรงกริ้ว

อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۖ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا

وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงยำเกรงต่ออัลลอฮ์ด้วยความยำเกรงที่แท้จริงเถิด และอย่าได้ตายเว้นแต่ในสภาพที่พวกเจ้านั้นเป็นมุสลิม” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อาลอิมรอน : 102)

เพราะฉะนั้น อิสลามจึงได้เน้นหนักเกี่ยวกับการปฏิบัติศาสนกิจ และคุณงามความดีต่างๆ ที่จะใช้เป็นเสบียงไปยังวันปรโลกข้างหน้า และได้ตักเตือนให้มนุษย์สำนึกถึงความตายที่จะมาถึง เพราะถึงแม้มนุษย์ต่างก็รู้ว่าตนต้องตาย แต่ส่วนใหญ่มักหลงลืมและไม่ยอมคิด ปล่อยปะละเลยหน้าที่และการเตรียมพร้อมเพื่อจะเผชิญกับมัน

อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

﴿١٠٣﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۗ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿١٠٤﴾ وَجَاءَتْ

كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿١٩﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

(22-19:)

“อาการเจ็บปวดแห่งความตายนั้นจะต้องมาถึงอย่างลึกลับ แทะแน่อน นั่นเป็นสิ่งที่พวกเจ้าต่างหลีกหนี และจะมีการเป่าลงในแตร นั่นคือวันเวลาแห่งสัญญา และทุกชีวิตจะมาพร้อมกับผู้จูงและสักขีพยาน ขอสาบานว่า แท้จริงเจ้านั้นอยู่ในความหลงลืมจากสิ่งเหล่านี้ แล้วเราก็ได้เปิดสิ่งที่ปกปิดอยู่ออกไปจากเจ้า ดังนั้นสายตาของเจ้าในวันนั้นจะแหลมคมยิ่ง(คือจะให้เห็นความน่ากลัวต่างๆ ที่อัลลอฮ์ทรงเตือนมาก่อนหน้าแล้ว)” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ ก้อฟ: 19-22)

การเตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับความตายคือการมุ่งมั่นปฏิบัติความดีตั้งแต่ในขณะที่ยังมีโอกาสปฏิบัติ นั่นคือเวลาที่ยังสามารถใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้ เพราะเมื่อความตายมาถึงการงานทั้งหมดก็จะตัดขาดจากมนุษย์ ความดีต่างๆ ที่ทำมาก็จะจบลงเพียงแค่นั้น ยกเว้นความดีสามประการเท่านั้นที่จะยังส่งผลบุญถึงผู้ตายแม้ว่าจะอยู่ในโลกสุสาน

ตั้งที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า “เมื่อมนุษย์ผู้หนึ่งเสียชีวิต การงานของเขาก็จะตัดขาดจากเขา ยกเว้นสามประการ คือ การให้ทานของเขาที่เป็นคุณูปการอยู่ หรือ

ความรู้ที่เป็นประโยชน์สืบทอด หรือบุตรที่ดีที่คอยขอพรให้เขา” (รายงาน
โดย อัต-ติรมิซีย์)

กุญแจสำคัญที่สุดในการเตรียมตัวเพื่อพบกับความตายคือความ
ยำเกรงต่ออัลลอฮ์(ตักวา) เพราะตักวาคือศูนย์รวมของความสำนึกดีทั้ง
ปวง ที่คอยปลุกเร้าให้มนุษย์พึงกระทำความดีและละทิ้งความชั่ว

ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์จึงได้สั่งให้ผู้ศรัทธาทั้งหลายยำเกรงต่อ
พระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจและจริงใจ ถึงที่สุดแล้วเมื่อมีความยำเกรง
อยู่ในตัว มนุษย์ก็จะไม่จากโลกนี้ไปเว้นแต่ในสภาพที่เป็นมุสลิมเท่านั้น
อินชาอัลลอฮ์

อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

(197:) وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى

“และจงเตรียมเสบียงเถิด แท้จริงเสบียงที่ดีที่สุดนั้นคือ
ความยำเกรง” (อัลกุรอาน สูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์: 197)

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. ความตาย คือข้อเท็จจริงของชีวิตซึ่งมนุษย์มีอาจเล็งเห็น
2. มนุษย์จำเป็นต้องเตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับความตาย ด้วย
ความสำนึกและไม่หลงลืม
3. การเตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับความตาย คือ การปฏิบัติความดี
ที่จะเป็นเสบียงเมื่อได้สิ้นชีวิตแล้ว
4. เมื่อสิ้นชีวิตแล้วการงานต่างๆ ของมนุษย์ก็จะถูกตัดขาดเว้น
เพียงสามประการเท่านั้น

5. ความยำเกรง คือ ฤๅญแจลําคัญที่ ดีที่สุด ในการ ใช้ เป็น เสบียง เพื่อ เตรียม พบ กับ ความตาย

คํำถำมหลังบทเรียน

1. ท่านคิดว่ำความตายเป็นสิ่งที่ท่านปรำรณำหรือไม่? เพราะเหตุใด?
2. ท่านคิดว่ำเมื่อใดคือเวลาที่ท่านพร้อมจะพบกับความตาย? กรุณำแสดงความคิดเห็น
3. มีสิ่งใดบ้างที่ท่านได้เตรียมไว้แล้วเพื่อใช้เป็นเสบียงของทำนใน โลกหน้า?

โลกในยุคแห่งความวุ่นวาย

สังคมโลกทุกวันนี้มีปัญหาต่างๆ มากมายที่คุกคามความสงบสุขในการใช้ชีวิตของมนุษย์ และดูเหมือนว่ายิ่งนานวันความวุ่นวายของปัญหาต่างๆ เหล่านี้จะยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหะดีษที่ท่านรอซูลคือลลลลลลลลลล อะลัยฮิ ะลัลลัม กล่าวไว้มีใจความว่า “ไม่มีปีใดหรือวันใดที่มาถึงนอกเสียจากมันจะต้องเลวร้ายกว่าวันที่ผ่านๆ มา จนกระทั่งถึงวาระที่พวกท่านต้องพบองค์อภิบาลของพวกท่าน” (เศาะฮิหฺ อัล-ญามิอฺ: 7068, 7576)

จากหะดีษบทนี้ทำให้เราเข้าใจว่า โลกแห่งยุคสมัยสุดท้ายนั้นจะเต็มไปด้วยความวิบัติ ทั้งในด้านศีลธรรมจรรยา การเมืองการปกครอง หรือแม้แต่ในเรื่องที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ความวิบัติเช่นนี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวันสิ้นโลก

มีตัวอย่างจากหะดีษที่ได้กล่าวถึงสัญญาณของวันสิ้นโลกในรูปแบบของปัญหาสังคมต่างๆ เช่น

“ระยะเวลาจะสั้นลง ความรู้ (แห่งทางนำ) จะถูกยึด (หมายถึงจะค่อยๆ เลือนหาย) ความละโมภจะถูกโยน (เข้าไปในใจผู้คน) ความวุ่นวายจะปรากฏ และจะเกิดการฆาตกรรมอย่างมากมาย” (เศาะฮิหฺ อัล-ญามิอฺ: 8020)

“แท้จริงในจำนวนสัญญาณแห่งโลกาวสานนั้นคือ ความรู้ (ที่เป็นทาง
นำ) จะถูกยกขึ้น (จนเหือดหาย) อวิชา (การไร้ศีลธรรม) จะหยุดขึ้นชัดเจน การ
ผิดประเวณีจะแพร่ขยายอย่างเปิดเผย สุรา (หรือสิ่งมึนเมา) จะระบาดไปทั่ว...”
(เศาะฮี้หฺ อัล-ญามอิ : 2206)

“จะมียุคสมัยหนึ่งมาถึงมนุษย์ ที่คนคนหนึ่งจะไม่สนใจว่า เขาได้รับ
ทรัพย์สินมาจากไหน ได้มาจากสิ่งที่ฮาลาลหรือหะรอม” (เศาะฮี้หฺ อัล-ญามอิ :
5344)

สิ่งที่เราได้เห็น เช่น ชาวตามสื่อต่างๆ มากมาย อาทิ ชาวข่มขืน ล้วง
ละเมิดผิดทางเพศ ชาวอาชญากรรม ชาวสงคราม ปัญหาโสเภณี ยาเสพติด
คอร์รัปชั่น โรคระบาดแปลกๆ ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาหมอลภาวะ ฯลฯ เหล่านี้
ล้วนสอดคล้องกับปรากฏการณ์วันสิ้นโลกตามที่อิสลามอธิบายไว้ทั้งสิ้น

การเชื่อมั่นในคำสอนของอัลลอฮฺจะทำให้มนุษย์เข้าใจสภาพของ
ความวุ่นวายต่างๆ และทำให้มนุษย์รู้จักหาวิธีที่ถูกต้องและดีที่สุดเพื่อให้ตน
ปลอดภัย

ยิ่งนานวันโลกก็จะยิ่งมากด้วยบททดสอบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง
เร่งปฏิบัติคุณงามความดีให้มากเข้าไว้ ก่อนจะถึงวันที่ความวุ่นวายจะ
เพิ่มมากขึ้น เมื่อยุคนั้นมาถึงความเข้มแข็งในใจของมนุษย์จะไม่อาจ
ต้านทานกระแสแห่งความวุ่นวายได้อีกต่อไป ถ้าไม่เพียบพร้อมด้วยอี
มานที่มั่นคงต่ออัลลอฮฺและหลักคำสอนของพระองค์

ท่านรอซูล คือลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิม ได้กำชับพวกเราทุก
คนว่า “จงรีบเร่งปฏิบัติคุณความดีก่อนถึงกาลอันแสนวุ่นวายน่ากลัว เสมือน
หนึ่งคำคืนที่มีดมิด เวลานั้นผู้ศรัทธาคนหนึ่งจะตื่นเข้าขึ้นมากด้วยอีมาน พอตก
คำเขากลักลายเป็นกาฟิร (เพราะไม่สามารถต้านทานต่อบททดสอบของความ

วุ่นวาย) หรือตอนเย็นเป็นผู้ศรัทธาแต่พอตื่นเช้าก็เป็นกาฬโรค เขาขยายศาสนา
ด้วยเพียงทรัพย์สินอันน้อยนิด” (เศาะฮ์หฺ อัล-ญามิอฺ: 2814)

คำสอนเหล่านี้เองที่เป็นทางรอดของมนุษย์สำหรับการเผชิญหน้า
กับความวุ่นวายในโลกยุคสมัยสุดท้าย วัลลอฮุ อะอฺลัม

ข้อคิดที่ได้รับจากบทเรียน

1. มุสลิมต้องเชื่อในวันกียามะฮฺหรือวันสิ้นโลก
2. การศรัทธาอย่างเชื่อมั่นต่อวันกียามะฮฺมีผลต่อระดับศีลธรรม
ของผู้ที่เป็นมุสลิมโดยตรง
3. อัลลอฮฺได้กำหนดให้มีสัญญาณต่างๆ ก่อนวันสิ้นโลกเพื่อให้
มนุษย์ได้สำนึกตนและเตรียมพร้อมเพื่อกลับสู่อาคิเราะฮฺ
4. ปัญหาและความวุ่นวายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันนับเป็น
หนึ่งในสัญญาณของวันสิ้นโลก
5. ทางรอดของมนุษย์ในโลกแห่งความวุ่นวายที่มากด้วยการ
ทดสอบ คือ การยึดมั่นในหลักคำสอนของอัลลอฮฺ
6. การยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัดท่ามกลาง
ภาวะความวุ่นวายแห่งยุคสมัยมีผลบุญที่ใหญ่หลวงยิ่งนัก
7. ท่านรอซูล คือลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กำชับให้ประชาชาติ
ของท่านเร่งปฏิบัติคุณความดีก่อนที่จะไม่มีโอกาสปฏิบัติอีก
ต่อไป

คำถามหลังบทเรียน

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าโลกทุกวันนี้มีความวุ่นวายด้วยปัญหาต่างๆ มากมายในสังคม? กรุณายกตัวอย่างตามที่ท่านรู้
2. ท่านคิดว่าปัญหาต่างๆ ในสังคมปัจจุบันมีความสอดคล้องกับคำสอนอิสลามเกี่ยวกับสัญญาณของวันสิ้นโลกตามที่มีระบุในหะดีษต่างๆ ข้างต้นหรือไม่?
3. ท่านคิดว่าอะไรคือทางรอดของมนุษย์ท่ามกลางปัญหาสังคมต่างๆ มากมายในปัจจุบัน?
4. ท่านสามารถใช้ชีวิตให้ปลอดภัยได้อย่างไรท่ามกลางความวุ่นวายในโลกทุกวันนี้?